ABC
NOWINY CODZIENNE

Nr. 79 A Rok XIV

WARSZAWA
CZWARTEK
16 marca
1939 R.

Cena 10 Gr.
W

„TYLKO SWEMU DUCHOWI WOJOWNICZEMU ZAWDZIĘCZAMY POSIADANIE OBU MARCHII WSCHODNICH".

Adolf Hitler

Czechy straciły niepodległość

Wojska niemieckie na Hradczynie

Ruś Podkarpacka przyłączona do Węgier

Ostatnie 24 godziny przyniosły znowu zmianę mapy Europy. Przestało istnieć państwo czechosłowackie, powstało niezależne państwo słowackie, Niemcy powiększyły swe terytoria o ziemie czeskie, Węgry uzyskują wspólną granicę z Polską. Przebieg wypadków był zdumiewająco szybki. Od rozpoczęcia rozmowy prezydenta Czechosłowacji Hachy do zajęcia b. stolicy czeskiej Pragi przez wojska niemieckie upłynęło zadwie 10 godzin. Państwo czeskie, które jeszcze parę miesięcy temu mogło odegrać **kluczową rolę w Europie środkowej, w ciągu kilku godzin rozmowy przestało istnieć.**

Podajemy w skrócie przebieg wypadków tak, jak przedstawiał się chronologicznie z godziny na godzinę.

Około godz. 24-ej w nocy z 14 na 15 marca kanclerz Rzeszy przyjął prezydenta czeskiego Hachę. O godz. 3.55 został już podpisany układ, którego główny punkt brzmi następująco:

Z OBU STRON DANO WYRAZ JEDNOMYŚLNEMU PRZEKONANIU, ŻE CELEM WSZYSTKICH WYSIŁKÓW MUSI BYĆ ZAPEWNIENIE SPOKOJU, PORZĄDKU I POKOJU W TEJ CZĘŚCI EUROPY ŚRODKOWEJ.

CZESKO - SŁOWACKI PREZYDENT OŚWIADCZYŁ, ŻE SŁUŻĄC TEMU CELOWI I DLA OSIĄGNIĘCIA OSTATECZNEGO USPOKOJENIA, KŁADZIE LOS NARODU I KRAJU CZESKIEGO W PEŁNYM ZAUFANIU W RĘCE KANCLERZA RZESZY NIEMIECKIEJ. KANCLERZ PRZYJĄŁ TO OŚWIADCZENIE I DAŁ WYRAZ SWEJ DECYZJI, IŻ WEŹMIE NARÓD CZESKI POD OPIEKĘ RZESZY NIEMIECKIEJ I ZABEZPIECZY MU ROZWÓJ AUTONOMICZNEGO ŻYCIA NARODOWEGO W MYŚL JEGO ODRĘBNOŚCI.

BERLIN 15 MARCA 1939 R.

(—) ADOLF HITLER
(—) DR. HACHA
(—) VON RIBBENTROP
(—) DR. CHVALKOVSKY

Przez całą noc trwały przygotowania wojskowe do wymarszu wojsk niemieckich na terytoria dawnych Czech.

O godz. 6-ej rano dr. Goebbels podał do wiadomości wszystkich obywateli Rzeszy proklamację Hitlera, wynik rokowań i rozkaz kanclerza do wojska.

Premier niepodległej Słowacji ks. dr. Tiso

O godz. 8.45 nadano rozkaz Hitlera „do armii niemieckiej w dniu wkroczenia do Czech i Moraw". Rozkaz zawiera przedstawienie stanu rzeczy w Czechosłowacji stwierdza, że od 15 marca wojska Rzeszy wkroczą na terytorium Czechosłowacji, nakazuje przyjazny stosunek do ludności czeskiej.

Wobec bliskości Pragi od granicy niemieckiej, bo zaledwie **30 km. już od godz. 9.10** wojska niemieckie znajdowały się w odległości 5 km. od Pragi. Armią niemiecką dowodzi gen. v. Blaskowitz oraz generał piechoty v. Lilt.

O godz. 10 przybyły do Pragi pierwsze kolumny oddziałów zmotoryzowanych niemieckich. Pierwsza kolumna samochodów pancernych obsadziła punktualnie o godz. 10 zamek Hradczynn, równocześnie przybył dowódca niemieckich wojsk okupacyjnych Heppner, powitany przez przedstawiciela mniejszości niemieckiej w Pradze, prof. Pfitzenera oraz komisarycznego prezydenta miasta dr. Klapkę.

Pomiędzy godz. 10 a 12 nad miastem krążyły niemieckie eskadry lotnicze. W ciągu dwóch godzin Niemcy obsadzili główne budynki urzędowe. W całym mieście panuje dziwny spokój, komunikacja odbywa się normalnie, jedynie wobec przepisów niemieckich ruch jest prawostronny, a nie lewostronny, jak dotychczas.

B. stolica Czechosłowacji Praga stała się miastem niemieckim.

Równocześnie rozgrywa się druga akcja na terenie Rusi Podkarpackiej.

14. 3. o godz. 15 zostało wysłane ultimatum węgierskie do Pragi.

W ciągu nocy nastąpiła odpowiedź Pragi na notę węgierską. Rząd węgierski nie przyjął noty czeskiej, decydując przystąpienie do akcji wojskowej.

Wobec licznych incydentów granicznych w godzinach popołudniowych 14 marca wojska węgierskie **w nocy z 14 na 15** przekroczyły w trzech strefach granicę Karpatorusi, kierując się wgłąb Rusi Podkarpackiej.

Godz. 9.30 wojska węgierskie wkroczyły do Husztu, obsadzając wszystkie gmachy rządowe.

O godz. 10 rząd Wołoszyna zbiegł do Rumunii.

15. 3. Godz. 12. Wojska węgierskie posuwają się w kierunku granicy polskiej. O godz. 16 wojska Węgier oczekiwane są na granicy polskiej. Chwila dotarcia wojsk węgierskich do granicy Polski — oznacza powstanie wspólnej granicy polsko - węgierskiej.

Energiczne zarządzenia

okupantów niemieckich

PRAGA, 15. 3. Szereg urzędów państwowych, ponadto czeskosłowacka agencja telegraficzna i radio otrzymały już komisarzy rządowych, mianowanych przez władze okupacyjne niemieckie. Również został mianowany komisarz niemiecki do wydziału prasowego prezydium rady ministrów

Poselstwo R. P. w Bratysławie

Odpowiedź na notę słowacką

Z dniem 15 marca ustanowione zostało poselstwo R. P. w Bratysławie. Kierownictwo poselstwa powierzone zostało p. Mieczysławowi Chałupczyńskiemu, dotychczasowemu konsulowi R. P. w Ungwarze. Równocześnie w odpowiedzi na depeszę Ministra Spraw Zagranicznych dr. Durczańskiego notyfikującą powstanie niepodległego państwa słowackiego, minister spraw zagranicznych J. Beck skierował do ministra Durczańskiego następującą depeszę, w której zawiadamia, że:

„Rząd Polski uznawał zawsze prawo narodu słowackiego do swobodnego określenia form jego istnienia politycznego. Dla ustalenia kontaktu i współpracy z rządem republiki słowackiej postanowiłem mianować bezzwłocznie dr. Mieczysława Chałupczyńskiego jako reprezentanta dyplomatycznego Rządu Polskiego w Bratysławie".

Coraz bliżej granicy polskiej

Wojska węgierskie idą naprzód

BUDAPESZT, 15. 3. Ruska Rada Narodowa zwróciła się do rządu węgierskiego z prośbą o udzielenie Rusinom pomocy przez zajęcie Rusi Podkarpackiej.

Wojska węgierskie wkroczyły na Ruś Podkarpacką w trzech kolumnach. Pierwsza na wschodzie w kierunku Husztu i granicy rumuńskiej, druga na północ od Munkacza, **trzecia na północ od Ungwaru posuwa się w kierunku granicy polskiej.**

BUDAPESZT, 15. 3. Według informacyj szefa sztabu głównego armii węgierskiej, wojska Węgier posuwają się na terenie Rusi Podkarpackiej w dalszym ciągu. **Od gen. Prchali zażądano natychmiastowego złożenia broni. Ze strony wojsk gen. Prchali na opór nie napotkano.**

Rozpaczliwy krok Wołoszyna

HUSZT, 15. 3. Potwierdza się wiadomość, że rząd karpatoruski z dr. Wołoszynem na czele opuścił dziś rano terytorium Rusi Podkarpackiej, udając się do Rumunii.

Huszt i Sewliusz zostały w godzinach południowych zajęte przez wojska węgierskie.

Dr. Augustyn Wołoszyn zwrócił się w dniu dzisiejszym telegraficznie do **rządu polskiego** z zawiadomieniem o ogłoszeniu niepodległości Rusi Podkarpackiej z prośbą o współpracę z tym państwem.

Rząd Polski nie zamierza udzielić na tę depeszę żadnej odpowiedzi.

WYJAZD HITLERA DO CZECH

BERLIN, 15. 3. Kanclerz Hitler, który o godz. 8-ej rano wyjechał **specjalnym pociągiem z Berlina udał się do Czech i Moraw.**

Nowa mapa Europy

Ogromny wzrost Niemiec

Po anschlusie, Monachium i Berlinie

Nowy wstrząs w Europie zmienił powtórnie w krótkim czasie granice państw. Przede wszystkim nowe terytoria zdobyła Rzesza Niemiecka.

W marcu 1938 nastąpiło przyłączenie Austrii do Rzeszy Niemieckiej. Terytorium Rzeszy wynosiło przed anschlussem 470.714 km. kw. Ziemie Austrii obejmowały 83.868 km. kwadratowych, a więc po anschlussie obszar Wielkich Niemiec wzrósł do 554.582 tys.

Po traktacie w Monachium Niemcy anektowały tereny Sudeckie wynoszące 28.193 km. kw. i po tym nowym sukcesie terytorium Niemiec wynosiło — 582.775 km. kw.

Według spisu z r. 1933 Niemcy liczyły 67.587 tys. ludności, licząc przyrost ludności na około 2 miliony ludność Niemiec liczyła w r. ub. 69.5 miliona. Po przyłączeniu Austrii 7,1 milionów ludności i Sudetów 3,6 milionów — ludność Rzeszy wynosiła 80,2. miliona. Wobec przyłączenia obecnie Czech — liczba ta wzrosła do 88.990 tys.

Drugie państwo, jakie dziś zyskuje nowe tereny to Węgry. Mocą traktatu w Trianon obszar Węgier wynosił 93 tys. km. kw.

Po arbitrażu wiedeńskim Węgry uzyskały 12400 km. kw. z ludnością 1060 tys. Przyłączenie Rusi Podkarpackiej powiększa obszar Węgier o 12617 km. kw. z ludnością 725.327 tys., obecnie więc obszar Węgier wynosi 118017 tys. km. kw. a ludność 10725 tysięcy.

Nowe państwo Słowacja liczy 2.345.000 ludności.

Zmieniona mapa

W nocy z dn. 14 na 15 marca mapa Europy środkowej uległa zasadniczym zmianom. Rozpadło się państwo Czechosłowackie. Czechy przestały być państwem samodzielnym. Uzyskało niepodległość państwo Słowackie. Reszta Rusi Przykarpackiej przyłączona została do Węgier.

Z tych zmian na plan pierwszy wybija się utrata samodzielności przez Czechy i włączenie ich do Rzeszy niemieckiej. Jest to nowy etap ekspansji niemieckiej rozpoczęty przez „Anschluss" Austrii i przyłączenie krajów sudeckich. Ten etap różni się jednak bardzo poważnie od poprzednich. Poprzednio Niemcy posiłkowali się argumentem samostanowienia **na**rodów, przy ostatnim etapie argument ten odpadł zupełnie, przeciwnie Niemcy włączyły w obręb swego państwa 7 milionów Czechów, powiększając w znaczny sposób ilość mniejszości słowiańskich na terytorium swego państwa.

Naród polski żywo współczuje tragicznym losom starego słowiańskiego narodu czeskiego. Jednocześnie jednak wywołuje pewne zdziwienie to, że przebieg wypadków czeskich odbywa się tak spokojnie. Że nie ma żadnych odruchów protestu ze strony społeczeństwa czeskiego. Jednak jesteśmy przekonani, że prędzej czy później nastąpić musi nowe odrodzenie narodu czeskiego.

Inne wypadki mają stosunkowo mniejsze znaczenie od utraty przez Czechów niepodległego bytu państwowego.

Musi wywoływać troskę w opinii polskiej to czy nowe państwo Słowackie będzie miało dostateczne podstawy do całkowicie niezawisłego bytu.

Chcemy wierzyć, że przyłączenie reszty Rusi Przykarpackiej do Węgier stłumi tam dążenia ukraińskie. Uzyskanie jednak wspólnej granicy polsko - węgierskiej przedstawia dzisiaj wielokrotnie mniejsze znaczenie, niż przed paroma jeszcze miesiącami.

Ostatni sukces niemiecki wywołał tym większe wrażenie, że był całkiem dla społeczeństwa polskiego niespodziewany. Społeczeństwo polskie chce na przyszłość być lepiej informowane o odbywających się w Europie przemianach politycznych.

Dokonywujące się w Europie zmiany nie odkrywają przed Polską różowych perspektyw. Społeczeństwo polskie patrzy jednak z całym spokojem w przyszłość wierząc w wielkość własnego narodu, wierząc w jego zdolność do wielkich wysiłków i wielkich poświęceń wtedy, gdy staje przed wielkimi, dziejowymi zadaniami.

Jan Korolec

Dziś na str. 3-ej

„PRACA NA WŁASNYM WARSZTACIE"

motorem najproduktywniejszej działalności, przynoszącej największe korzyści społeczeństwu i jednostce".

Odpowiedź p. posła **Brunona Sikorskiego** na ankietę na temat **„HANDEL INDYWIDUALNY CZY SPÓŁDZIELCZOŚĆ".**

Pogoda zmienna

Przewidywany przebieg pogody w dniu 16 b. m.

Pogoda zmienna z przelotnymi opadami, obfitszymi na południu przy porywistych wiatrach północno - zachodnich. W nocy przymrozki. Silniejsze na wschodzie, w dzień temperatura powyżej zera.

MARZEC	SŁOŃCE	
	Wschód	Zachód
16	5—49	17—40
	KSIĘŻYC	
	Wschód	Zachód
	3—30	13—11
CZWARTEK	Dł dnia	Przybyło
	11—51	4— 7

Dziś św. Abrahama, Eufroz.
Jutro św. Jana, Józefa z Arym

TEATRY

TEATR WIELKI: „Faust z Nocą Walpudgii" Gounoda. (Wszystkie bilety sprzedane).

TEATR POLSKI: „Obrona Ksantypy" L. H. Morstina.

TEATR NARODOWY: „Nasze miasto" Wildera.

TEATR NOWY: „Week-end" komedia Cowarda z Ćwiklińską.

TEATR MAŁY. „Temperamenty" Cwojdzińskiego. Ostatnie przedstawienia.

TEATR LETNI: „Madame Sans Gene..." Sardou.

TEATR ATENEUM: „Dziewczyna z lasu" J. Szaniawskiego.

TEATR „8.15": Lehara „Skowronek" z Lucyną Szczepańską.

TEATR MALICKIEJ (Marszałkowska): „Pani Bovary" z Malicką. Ostatnie przedstawienia.

TEATR MAŁE QUI PRO QUO: Rewia satyryczno - polityczna p. t. „Pod parasolem".

„CHÓRPIÓR" Kabaret satyryczny (Królewska 11): We środę, o g. 20-ej rewia „Niedopałki Chórpióru".

TEATR KAMERALNY: Komedia „Dom wariatów". Ostatnie przedstawienia.

ROSYJSKIE STUDIO DRAMATYCZNE: „Most" Surguczowa.

INSTYTUT REDUTY (Kopernika 36-40): O godz 8.15 „Uciekła mi przepióreczka" Żeromskiego.

CYRK: Dziś codziennie 4 pop. i 8.30 w. „Białe złoto" i wodna pantomina „Cyrk pod wodą" w nowej inscenizacji.

FILHARMONIA WARSZAWSKA: W środę, o godzinie 20-tej, recital fortepianowy Aleks. Uninsky'ego. W programie: Bach, Brahms, Debussy, Liszt, Ravel, Chopin. W piątek — koncert symfoniczny.

KINA

KINA CHRZEŚCIJAŃSKIE

Informacje o filmach dozwolonych dla młodzieży tel 7.11-25.

HOLLYWOOD: „Pobrali się zawcześnie" na scenie rewia.

ITALIA (Wolska 82): „Pani Walewska".

KINO PARAFII ŚW. ANDRZEJA „Pod Twoją Obronę" i „Życie i śmierć Piusa XI".

KINO PARAFII ŚW. AUGUSTYNA: „Noc cudów".

JURATA: „Dla ciebie, seniorito" i „Kalif Bagdadu".

KOMETA: „Josette" i rewia.

MARS: „5 milionów szuka spadkobierców" i „Zaginiona Dżungla".

MIEJSKIE (Hipoteczna): „Modelka".

NAPOLEON: „Trzy walce".

PRAGA: „Alarm" i rewia.

PRASKIE OKO: „Profesor Wilczur"

ROMA: „Miasto chłopców"

SOKÓŁ: „Patrol na pustyni" i „Warszawska cytadela"

STUDIO: „Sierżant Berry".

ŚWIAT: „Koniec pani Chaney" i „Skrzydła nad Honolulu".

Kurs przetwórstwa owoców

Z dniem 1 kwietnia br. otwarty zostanie Państwowy Roczny Kurs Przetwórstwa owoców i warzyw przy Państwowej Szkole Ogrodnictwa w Poznaniu. Bliższych informacyj udziela sekretariat Szkoły, Poznań, ulica Dąbrowskiego 159, tel. 71-46. Prospekty kursu przesyła się na żądanie.

Po wypadkach we Lwowie

Równocześnie z rozwiązaniem Bratniej Pomocy studentów Politechniki lwowskiej zarząd II Domu Techników przejął rektor Politechniki, prof. Sucharda.

Dumping norweski na rynkach futrzarskich

Dowiadujemy się, że na rynkach futrzarskich, szczególnie w odniesieniu do skórek zwierząt futerkowych, przejawiać się zaczyna od pewnego czasu bardzo silny dumping norweski. Przyczyna jego jest nadprodukcja skórek lisów srebrzystych w Norwegii, która chcąc się ich pozbyć, rzuca je na rynek po cenach niżej kosztów produkcji.

Konsul brazylijski w Gdyni

Do Gdyni przybył nowomianowany konsul brazylijski p. Caballi, który niebawem rozpocznie urzędowanie. Należy nadmienić, że jest to pierwszy konsul brazylijski na terenie Gdyni.

Len litewski dla Niemiec

Prowadzone są obecnie rokowania o zakup większej parti lnu litewskiego przez przemysł niemiecki. Rzesza zamierza zakupić lnu za około 3 milionów litów.

Zwycięstwo młodzieży nar.-radykalnej w wyborach na U. J. P.

We wtorgek dn. 14 bm. odbyło się walne zebranie Koła Prawników S. U. J. P. Po długiej kilkugodzinnej dyskusji uchwalono ustępującemu zarządowi absolutorium, po czym przystąpiono do wyboru nowych władz Koła.

W wyniku wyborów lista narodowo - radykalna uzyskała 152 głosy, lista zaś komitetu wszechpolskiego głosów 72. Zgodnie ze statutem do zarządu koła weszli przedstawiciele listy, która w wyborach odniosła zwycięstwo, a więc listy narodowo - radykalnej. Do komisji zaś weszło 4 przedstawicieli listy narodowo-radykalnej i 2 komitetu wszechpolskiego.

W tym samym dniu odbyło się walne zebranie Koła Przyrodników, opanowanego dotychczas przez żywioły lewicowo - demokratyczne. Po druzgocącej krytyce dwutorowości ustępującego folksfrontowego zarządu, przystąpiono do wyboru nowych władz. Lista narodowo - radykalna uzyskała zdecydowaną większość. W ten sposób jedna z ostatnich organizacyj akademickich na uniwersytecie stołecznym, która dotychczas znajdowała się w rękach lewicowców, opanowana została przez studentów, wyznawców idei narodowo - radykalnej. (lub)

„Przez krew i świadomość jesteśmy częścią Narodu Polskiego"

Podczas drugiego apelu młodzieży polskiej w Gdańsku odczytano następującą deklarację:

„Żyjąc w momencie wielkich przemian historycznych, jesteśmy świadomi konieczności tworzenia się wielkich, potężnych, ruchów ideowych, tworzonych przez ludzi o silnych heroicznych, bojowych charakterach, gotowych do rezygnacji z interesów egoistycznych dla dobra sprawy.

Poprzez krew i świadomość jesteśmy częścią Narodu Polskiego. Jego cele są naszymi celami, a ich realizacja jest jedynym drogowskazem naszego postępowania.

W walce o nową rzeczywistość i rolę Narodu Polskiego wśród narodów świata bierzemy czynny udział. Jesteśmy świadomi obowiązków, jakie na nas z tego tytułu ciążą.

W ramach naszej społeczności będziemy dążyli do realizacji ideałów chrześcijańskich.

Praca twórcza jest jedynym miernikiem oceny człowieka.

Pełen i swobodny rozwój duchowy i materialny jednostki widzimy w ramach społeczności zorganizowanej na zasadach rządnej i celowej demokracji.

Społeczeństwo ma prawo i obowiązek decydowania o całości życia gospodarczego. Gospodarka powinna być oparta o zasadę sprawiedliwości i przydatności społeczeństwu.

W spełnieniu powyższych postulatów widzimy stworzenie nowej polskiej rzeczywistości w Gdańsku i wykonanie naszego dziejowego zadania".

Aresztowanie adwokata

Na polecenie sędziego dla spraw szczególnej wagi został aresztowany w Stanisławowie adwokat żyd, dr. I. Tannenbaum, pozostający pod zarzutem nadużyć, popełnionych na stanowisku zarządcy masy konkursowej.

Errata

W reportażu ze strajku pracowników trzech fabryk, wyrabiających kopyta i prawidła szewskie, zamieszczonym w jednym z numerów „ABC", mylnie napisano, że fabryka „Format" stanowi własność żydowska. Właścicielem tej fabryki jest, p. Stanisław Skwarczyński.

Wyniki wyborów w Małopolsce

Bochnia. Z otrzymanych wiadomości, dotyczących wyniku wyborów gromadzkich w 51 gromadach pow. bocheńskiego na 778 radnych Str. Ludowe uzyskało 546 mandatów, O. Z. N. — 62 mandaty, reszta, t. j. 170 mandatów przypada na P. P. S. i apolitycznych.

Limanowa: Na 778 wybranych radnych w 31 gromadach, pow. limanowskiego — Str. Ludowe zdobyło 702 mandatów, O. Z. N. — 26.

Jarosław: W gromadach Tuczempy, Tywonia, Wólka Pełkińska, w pow. jarosławskim wszystkie mandaty radnych gromadzkich otrzymali członkowie S. L.

W Ostrowie: na 24 radnych — Str. Lud. — 20, O. Z. N. — 1, Str. Narodowe — 1, Rusini — 2, w **Miękiszu Starym:** na 16 radnych — Str. Lud. — 11, apolitycznych — 5.

Rudka: na 20 radnych — Str. Lud. — 12, O. Z. N. — 2, Ukraińcy — 6.

Morawsko: na 20 radnych — 18 Str. Lud., 2 apolit.

Koniaczów: na 12 radnych — 9 Str. Lud. (w tym 5 Rusinów ludowców), 3 Rusinów.

Wylewa: na 20 radnych — 15 Str. Lud., 3 — Rusinów, 2 — O. Z. N.

Nadużycia w obrocie mąką powtarzają się w Lubelszczyźnie

(jk) Na terenie województwa lubelskiego rozpowszechniły się ostatnio — jak to pisaliśmy — masowe nadużycia na tle obrotów mąką, polegające na uchylaniu się od uiszczania opłat od tego artykułu przez kilkakrotne używanie etykiet.

Nie trzeba oczywiście dodawać, że celują w tym żydzi, dla których przepis prawny jest jedynie pobudką do oszukiwania skarbu państwa.

W związku z tym władze Ochrony Skarbowej oddały w ręce prokuratora ponad 120 osób z pośród młynarzy, i piekarzy. Wszystkim im grozi kara z art. 183 K. K. do trzech lat więzienia.

Odroczone exposé Ministra Becka

Posiedzenie Komisji Zagranicznej Senatu, które miało się odbyć we czwartek dnia 16 b. m. zostało odroczone. Na posiedzeniu tym miał wygłosić przemówienie o sytuacji międzynarodowej i o polityce zagranicznej Polski, min. Józef Beck. Posiedzenie i exposé min. Becka uległo odroczeniu na skutek obecnej sytuacji europejskiej.

Termin przyszłego posiedzenia nie został wyznaczony.

Zawieszenie organizacji ukraińskich w pow. brzeżańskim

PAT urzędowo komunikuje:

W związku z szeregiem wypadków terroru i próbami anarchizowania życia publicznego, jakie od dłuższego czasu miały miejsce na terenie powiatu brzeżańskiego, władze bezpieczeństwa podjęły energiczną akcję zmierzającą do likwidacji występnych działań i przywrócenia normalnych warunków w powiecie.

Zarządzeniem władz administracyjnych w pow. Brzeżańskim zawieszono działalność następujących organizacyj: 59 czytelni „Proświty" wraz z filią, 38 kółek „Ridnej szkoły" oraz jej zw. powiatowy, 30 kółek „Selskiego Hospodara" wraz z filią, 8 oddziałów „Luhu" z zarządem powiatowym, 2 stowarzyszenia gimnastyczno - sportowe „Sokił", 28 kółek „Sojuz Ukrainok" wraz z filią, 7 placówek „Orłów" oraz szereg oddziałów ukraińskiej Akcji Katolickiej.

Zjazd Dowborczyków

Doroczny zjazd Stow. Dowborczyków „Ku Chwale Ojczyzny" odbędzie się w Warszawie z następującym programem:

Dnia 11 marca, o g. 10-ej Msza żałobna za duszę ś. p. Gen. Józefa Dowbor - Muśnickiego i wszystkich poległych i zmarłych Dowborczyków i członków Stow. w kościele Św. Krzyża. Tegoż dnia, o g. 19-ej w lokalu Stow., Nowy Świat 40, obrady delegatów z całej Polski.

Dnia 12 marca, o g. 10.30 — nabożeństwo w kościele św. Anny. O g. 11.30 — odmarsz po nabożeństwie na Wybrzeże Kościuszkowskie pod pomnik Dowborczyków poległych za Ojczyznę. O g. 12.15 — złożenie wieńca pod pomnikiem. O wzięcie udziału w tej części uroczystości są proszone wszystkie bratnie organizacje i osoby życzliwe Stowarzyszeniu.

Następnie o g. 13-ej odbędą się obrady walnego zgromadzenia członków Stow. w lokalu Tow. Łowieckiego, Nowy Świat 35.

O g. 15.30 w tymże lokalu obiad koleżeński za uprzednim zapisaniem się w sekretariacie Stow. lub listownym zawiadomieniu.

Pomoc Bliźniemu

W dniu 20 bm. o godz. 20 w lokalu na pl. Zamkowym 9 odbędzie się zebranie informacyjne „Pomocy Bliźniemu". Akademickiej organizacji, charytatywnej.

Talmud nie jest przedmiotem kultu religijnego

Przed Sądem Apelacyjnym w Poznaniu stanął ostatnio wydawca antyżydowskich ulotek W. Jędrzejewski, oskarżony przez gminę żydowską w Grudziądzu o obrazę Talmudu. Gmina żydowska poczuła się obrażoną treścią rysunku i napisu w kalendarzu kieszonkowym wydanym przez tygodnik „Samoobrona".

Sąd Apelacyjny stając na stanowisku, że Talmud nie jest przedmiotem kultu religijnego, a tym samym, że nie może być mowy o znieważeniu wyznania mojżeszowego, zatwierdził wyrok niższej instancji, na mocy którego Jędrzejewski został uniewinniony.

Mowa marszałka Woroszyłowa na kongresie komunistycznym

MOSKWA, 15. 3. Marszałek Woroszyłow wygłosił na kongresie partii komunistycznej dłuższe przemówienie o stanie armii sowieckiej, uzasadniając wzrost zbrojeń sowieckich, wzrostem zbrojeń państw kapitalistycznych, a głównie Niemiec i Japonii oraz ogólną sytuacją światową.

Mówiąc o czystce w armii, Woroszyłow stwierdził, iż na stanowiska kierownicze wysunięto w ostatnich czasach tysiące nowych ludzi. Marszałka Jegorowa Woroszyłow postawił w jednym [illegible] Tuchaczewskim i rozstrzelanymi wraz z nimi generałami, nazywając go „podłym zdrajcą i sprzedajną kanalią"

Pos. Szumlakowski u gen Franco

BURGOS, 15. 3. Minister pełnomocny R. P. p. Szumlakowski złożył 14 marca w Burgos listy uwierzytelniające szefowi państwa hiszpańskiego oraz narodowych sił zbrojnych Jego Ekscelencji Franciszkowi Franco y Dahamonde.

ABC sportowe

Polscy bokserzy gromią łotewskich
Poznań—Libawa 14:2

LIBAWA, 14. 3. Druga reprezentacja bokserska Polski, bawiąca na Łotwie, rozegrała w Libawie mecz z reprezentacją tego miasta.

Polacy, którzy wystąpili jako reprezentacja Poznania, odnieśli zdecydowane zwycięstwo w stosunku 14:2. Sukces Polaków przeszedł najśmielsze oczekiwania. Wyniki były następujące:

W wadze muszej — Lendzin znokautował Caune, w koguciej — Sobkowiak wypunktował Trusisa, w piórkowej — Skałecki wygrał walkowerem, gdyż Łotysze nie mieli zawodnika w tej wadze, w lekkiej — Kowalski zwyciężył na punkty Knisisa, w półśredniej — Jarecki znokautował Kazasa, w średniej — Szulczyński poniósł jedyną porażkę z Fiedorowsem, w półciężkiej — Klimecki znokautował w 2-ej rundzie Krombergа, w ciężkiej — Białkowski odniósł zwycięstwo na punkty nad Gruenwaldem.

Zwycięstwo Finnów nad Polakami
Helsinki — Wołyń 14:2

LWÓW, 14. 3. W Równem odbył się międzynarodowy mecz bokserski pomiędzy reprezentacją Finlandii, występującą jako reprezentacja Helsinek i reprezentacją Wołynia. Zwyciężyli fińscy bokserzy w stosunku 14:2. Jedyne zwycięstwo dla Wołynia odniósł „wypożyczony" bokser warszawski Tomczyński.

12.000 zł. łupem opryszków
Włamanie do kasy mleczarni spółdzielczej

TOMASZÓW, 14. 3. Dzisiejszej nocy nieznani sprawcy dostali się do kasy mleczarni spółdzielczej w Wyknie pod Będkowem (pow. brzeziński) gdzie po rozpruciu ogniotrwałej kasy zrabowali 12 tysięcy zł.

Pieniądze te przeznaczone były na wypłaty za mleko. Za sprawcami wszczęły poszukiwania władze bezpieczeństwa.

Ankieta „Handel indywidualny, czy spółdzielczość" — *Brunon Sikorski*

Praca na własnym warsztacie

motorem najproduktywniejszej działalności

przynosząca największe korzyści społeczeństwu i jednostce

W dalszym ciągu oświetlania roli i znaczenia spółdzielczości oraz jej stosunku do handlu indywidualnego zamieszczamy w dzisiejszym numerze odpowiedź jednego z wybitnych działaczów gospodarczych oraz znawców tego ważnego i doniosłego zagadnienia p. posła Brunona Sikorskiego.

Zanim przejdę do postawionych mi pytań, chciałbym zwrócić uwagę na pewne zasadnicze momenty, nie mieszczące się w sformułowanych pytaniach.

Działalność gospodarcza za pomocą formy spółdzielczej, jeśli nie wypływa z przywilejów lub nie opiera się na organizacjach politycznych, stoi tak samo człowiekiem, jak i czynność gospodarcza warsztatów indywidualnych. Lisków, moim zdaniem, to mniej wytwór formy spółdzielczej, aniżeli osobistej inicjatywy ks. prałata Blizińskiego.

Świetny rozwój spółdzielczości w b. dzielnicy pruskiej opierał się na ofiarnej pracy wielkich umysłów, jak ks. Wawrzyniaka, patrona Jackowskiego i innych. Natomiast słynny upadek Kooprolnej, mimo milionowych subwencyj i różnych przywilejów dowodzi, że nie ulgi itp. metody, lecz

CZŁOWIEK DECYDUJE O POWODZENIU.

Oczywiście mówiąc o spółdzielczości mam na myśli tylko kooperację gospodarczo słabych jednostek, nie mam natomiast na myśli używania tej formy dla likwidacji warsztatów indywidualnych.

MOTOREM NAJPRODUKTYWNIEJSZEJ I STĄD JEDNOSTCE, JAK I SPOŁECZEŃSTWU NAJWIĘKSZĄ KORZYŚĆ PRZYNOSZĄCEJ DZIAŁALNOŚCI, BĘDZIE PRACA NA WŁASNYM WARSZTACIE, NA WŁASNY RACHUNEK, DLA SIEBIE, DLA SWEJ RODZINY.

Prawdę tę zmieni się jedynie razem z naturą ludzką.

Znając dobrze spółdzielczość w b. dzielnicy pruskiej, wydaje mi się, że spółdzielczość ma stwarzać, a nie likwidować stan średni.

Przejdę teraz po kolei stawione mi pytania:

1) Czy spółdzielcza forma własności powinna znaleźć zastosowanie we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego?

Teoretycznie nie widzę ograniczeń. Praktycznie natomiast ogranicza się ona do dziedzin, w których występują liczne, gospodarczo słabsze jednostki, o mniej więcej równej sile kapitałowej.

Wprzęganie jednostek o różnej sile gospodarczej do spółdzielni, której celem jest prowadzenie jakiegokolwiek warsztatu pracy (pomijam tu spółdzielnie konsumenckie), **komplikuje częstokroć pracę**, wskutek przepisu, według którego udział w decyzjach nie jest proporcjonalny do udziału kapitałowego. Z tych względów nie **widzę** np. możliwości większego zastosowania spółdzielczości w przemyśle.

2) Jakie winny być zasadnicze zadania spółdzielczości?

Spółdzielczość jest formą prawną, umożliwiającą kumulowanie dla wspólnego celu drobnych kapitałów. Szczególnie pożyteczne zadanie może spółdzielczość spełniać w dziedzinie zbierania drobnej oszczędności i kierowania jej na rynek pieniężny dla bieżących potrzeb gospodarczych. Już przed wojną zdołała sieć spółdzielni kredytowo - oszczędnościowych pod nazwą banków ludowych, skupić więcej kapitałów, aniżeli duże banki handlowe.

W dziedzinie obrotu towarowego może spółdzielczość, zwłaszcza na wsi, służyć dla koncentracji rozproszkowanej podaży, w rzemiośle i handlu detalicznym dla organizowania wspólnych zakupów. Nie może ona jednakże być formą główną, a winna raczej dla producentów (zwłaszcza wiejskich) i konsumentów, być sprawdzianem, czy główna forma wymiany, jaką jest handel indywidualny, nie pobiera zbyt wielkich wynagrodzeń za swoje świadczenie.

3) Czy ma rację bytu tworzenie spółdzielni spożywców?

W odpowiedzi na pytanie to należy odróżnić płaszczyznę czysto - gospodarczą od aspektu światopoglądowego. **Gospodarczo rzecz biorąc, nie ma tam, gdzie handel należycie spełnia swe funkcje rozdzielcze, żadnego powodu do tworzenia spółdzielczości konsumenckiej.**

Natomiast w ruchu klasowym tworzy się spółdzielczość konsumencka częstokroć raczej, jako **ruch o podkładzie politycznym.**

Z chwilą gdy ruch ten, posługując się specjalnymi ulgami, jak podatkowymi, kredytowymi i t. p., tworzy nierówne warunki pracy, **staje się szkodliwym,** gdyż wypacza normalny rozwój handlu, a w rezultacie hamuje rozwój potrzebnego, zwłaszcza w Polsce, stanu średniego.

4) Czy ruch spółdzielczy dopomaga czy też przeszkadza odżydzeniu i unarodowieniu handlu w Polsce?

Kupiectwo polskie w pracach swych nad unarodowieniem handlu hurtowego, posługuje się silnie formą spółdzielczą. Również na skutek rozwoju spółdzielczości rolniczej, obserwuje się częstokroć proces likwidacji handlu żydowskiego. Zdarzają się jednakże wypadki, że

SPÓŁDZIELCZOŚĆ KONSUMENCKA WALCZY NA RÓWNO Z ŻYDOWSKIM, JAK I POLSKIM HANDLEM INDYWIDUALNYM

Jeśli odpowiedź na postawione pytanie ma być ścisła, należy stwierdzić, że dopomaganie, lub przeszkadzanie ruchu spółdzielczego w unarodowieniu handlu, zależy od intencji odnośnych poczynań spółdzielczych.

5) Czy jest dopuszczalne z punktu widzenia interesów narodowych wypieranie indywidualnego handlu polskiego po wsiach i miasteczkach przez powstające handlowe placówki spółdzielcze?

Nie wydaje mi się, ażeby na pytanie to można było inaczej odpowiedzieć, jak negatywnie. **Każdy kto stoi na stanowisku ustroju, opartego na własności indywidualnej, określić musi likwidację młodego polskiego indywidualnego handlu za rzecz niedoszczalną.**

6) Czy można uznać za zdrowy objaw gospodarczy zakładanie własnych warsztatów przemysłowych przez związki spółdzielcze?

Odpowiedź uzależnić muszę od przyczyn prowadzących do zakładania własnych warsztatów przemysłowych. Jeśli dana dziedzina przemysłowa wykazuje poważne luki, które mają być wypełnione przez inicjatywę związków spółdzielczych, to jest ona pożyteczna i celowa. **Jeśli natomiast przyczyną zakładania tych fabryk jest tendencja likwidowania warsztatów indywidualnych na rzecz kolektywnej własności, to** określiłbym objaw ten jako niezdrowy.

7) Czy chęć wprowadzenia spółdzielczej formy własności do wszystkich dziedzin życia nie jest naśladowaniem obcych wzorów?

Dam odpowiedź stawiając problem odwrotnie.

Tendencja ogólnej likwidacji warsztatów indywidualnych na rzecz kolektywów, obojętnie jak nazwanych, jest niewątpliwie naśladownictwem obcych wzorów.

Zagadnienie, czy wzorów wschodnich czy zachodnich — to zależy znów od programów, do których dążą kierownicy odnośnych ruchów.

Wywłaszczenie Habsburgów

WIEDEŃ, 15. 3. Rząd Rzeszy wydał we wtorek ustawę, unieważniającą postanowiony swego czasu przez kanclerza Schuschnigga zwrot majątków habsburskich. Na mocy tej ustawy całkowita dotychczasowa własność Habsburgów przypada obecnie Rzeszy.

Ustawa nie dotyczy prywatnego majątku Habsburgów, lecz dóbr, którymi Habsburgowie rozporządzali na zasadzie swego stanowiska, jako członkowie domu panującego.

DZIEN W POLITYCE

CZY POS. SKRYPNIK ZŁOŻY MANDAT

Jak donosi jedna z agencji, grupa wołyńskich posłów - Ukraińców zwróciła się nieoficjalnie do posał Skrypnika by złożył mandat poselski. Stanowisko to koledzy sejmowi p. Skrypnika uzasadniają tym, że został on wybrany przez ludność wołyńską, która nigdy nie podzielała i nie podziela dzisiejszych poglądów pana posła, który zawędrował (politycznie) do Ukraińców małopolskich.

PROF. KOLANKOWSKI W WARSZAWIE

Wymieniany jako kandydat na stanowisko wiceministra W. R. i O. P. prof. Kolankowski b. szef lwowskiego Ozonu, bawił w tych dniach w Warszawie

Podobno pobyt ten łączy się ze sprawą nominacji II wiceministra oświaty.

Nominacja na to stanowisko ma nastąpić już w tych dniach.

LITWINI BIORĄ UDZIAŁ W WYBORACH

Jak donoszą z Wilna, Litwini zamieszkujący Wilno postanowili wziąć udział w wyborach do Rady Miejskiej. Są czynione w pewnych kołach starania, aby stworzyć wspólny blok wyborczy z Białorusinami.

POSIEDZENIE SEJMU

Zarządzeniem marszałka Makowskiego plenarne posiedzenie Sejmu zwołane zostało na sobotę dnia 18 b. m.

UNIEWAŻNIENIE LISTY NIEMIECKIEJ

Lista niemiecka kandydatów na radnych gromadzkich w Swarożynie, wskutek bardzo wielu istotnych nieformalności, została unieważniona. Do rady gromadziej weszło 16 radnych ze Stronnictwa Narodowego, ponieważ żadnej innej listy nie zgłoszono.

Ławy senackie świecą pustkami

Budżet M. S. Z. bez dyskusji

Min. Beck wezwany do ministerstwa

Tak się złożyło, że w dniu wielkich wypadków na terenie zagranicznym, na porządku dziennym Senatu znalazł się budżet Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Na posiedzenie przybył p. min. Beck. W kuluarach wrzało. Niemcy, Czechy, Słowacja, Węgry, Rumunia były na ustach wszystkich. Senat rozpoczął obrady w nastroju dużego podniecenia.

Sprawozdawcą budżetu Ministerstwa Spraw Zagranicznych był sen. Katelbach. W przemówieniu swoim twierdził on, że zarówno sprawy wojskowe, jak zagraniczne zabezpieczone zostały przez Marsz. Piłsudskiego przed dezorganizacyjnym i demoralizacyjnym mieszaniem się na każdym kroku elementów niepowołanych do rządzenia. Wypadki ostatnich dni, a nawet godzin oświetlają w sposób jaskrawy dodatnie strony takiego ustroju polityki zagranicznej.

W dalszym ciągu sen. Katelbach omówił zagadnienia kolonialne, emigracyjne i sprawę żydowską, w myśl uchwał Rady Naczelnej OZN

Gdy skończył oczekiwano, że rozpocznie się dyskusja i oczekiwano jej ze zrozumiałym zainteresowaniem. Do głosu zapisali się senatorowie: Dębski, Hasbach, Kolankowski, Kornke i ks. Machay. Zabrał jednak głos p. marsz. Miedziński i oświadczył:

P. min. spraw zagranicznych musiał niestety opuścić posiedzenie Senatu, odwołany do swych prac w Ministerstwie. Jest rzeczą oczywistą, że w chwili, gdy w bezpośrednim naszym sąsiedztwie rozgrywają się wypadki historycznej doniosłości, wymagające ze strony Rządu niezwłocznych decyzyj i zarządzeń, nie możemy odrywać p. Ministra Spraw Zagranicznych od jego prac. Nie mamy też żadnych wątpliwości, że gdy tylko sytuacja na to pozwoli, izby otrzymają od p. Ministra Spraw Zagranicznych odpowiednie wyjaśnienia. Wobec tego nie zamierzam otwierać debaty.

Oświadczenie to Senat przyjął w milczeniu i przystąpił do omawiania budżetu Ministerstwa Rolnictwa. Rozprawa zeszła jednak w tych warunkach na daleki plan i toczyła się przy pustych ławach.

Cichaczem pod osłoną nocy

prof. Wolfke wywiózł tajemnicze paczki

Mały Dziennik donosi:

W dniu 5 bm. o godz. 6.30 rano, gdy jeszcze szary świt wisiał nad Warszawą, przed gmach Zakładu Fizycznego Politechniki Warszawskiej (6 Sierpnia 48) zajechała taksówka. Nikt z niej nie wysiadł, natomiast otworzyła się brama, a z niej poczęto wynosić do taksówki jakieś tajemnicze paczki papierów, czy dokumentów.

Gdy na świecie zrobiło się jaśniej można było dostrzec oblicza osób wnoszących papiery. Któż to taki?

Poznajemy. Wszak to we własnej osobie profesor Mieczysław Wolfke, osławiony protektor lotu stratosferycznego, który zakończył się tragicznie w Dolinie Chochołowskiej. Obok niego woźny Lipiec pomaga w wynoszeniu papierów odkomenderowany do osłony profesora, który ostatnio źle się czuje na Politechnice, nie przychodzi na wykłady i unika spotkania ze studentami do tego stopnia, że najpierw wysyła woźnego dla sprawdzenia, czy droga wolna, a następnie sam dopiero wychodzi z domu. A, trzecia osoba siedząca w taksówce, to nikt inny, jak żona pana profesora, Ericka, de domo Ritzman, córka aptekarza z Wrocławia, słabo zresztą mówiąca po polsku.

Gdy wszystkie papiery wniesiono do taksówki, zawarczał motor i samochód odjechał, jakby w kierunku dworca Głównego. Odetchnął profesor Wolfke, bo uprzednio był silnie zdenerwowany, albowiem natknął się niepotrzebnie na świadków może niepożądanych woźnego P. i mechanika S. Temu ostatniemu, widocznie w przystępie zdenerwowania, profesor ukłonił się pierwszy. A może się nam tylko zdawało...

Ale, cóż to były za tajemnicze paczki papierów?? Otóż świadkowie twierdzą, że są to te same papiery, które z mieszkania profesora (6 Sierpnia 46) przewędrowały bezpośrednio przed rewizją w jego mieszkaniu przed Bożym Narodzeniem 1938 roku do Zakładu Fizycznego Politechniki 6 Sierpnia 48. Jak wiadomo, teren wyższej uczelni jest bardziej bezpieczny, bo eksterytorialny.

Co było w paczkach? O tym mógłby tylko powiedzieć sam p. profesor lub jego małżonka!..

Ambasador przemysłu angielskiego

i dyplomata autor „Kimona"

Goście angielscy w Polsce

W niedzielę 19 marca przybędą do Warszawy dwaj wybitni przedstawiciele sfer gospodarczych Wielkiej Brytanii: p. Minister Hudson i szef wydziału angielskiego M. S. Z. p. Atshon - Gwatkin. Obaj mężowie stanu odgrywają poważną rolę w życiu swego kraju.

Krótkie życiorysy naszych gości wykazują wyraźnie znaczenie obu polityków w dziedzinie gospodarki międzynarodowej.

Minister Robert S. Hudson zajmuje swe obecne stanowisko Ministra Handlu Zamorskiego Wielkiej Brytanii w Rządzie Brytyjskim od r. 1937.

Wykształcenie odebrał w Eton i w Kolegium w Oksfordzie. W r. 1911 wstąpił na służbę dyplomatyczną, na której pozostawał do r. 1923 i opuścił ją w stopniu pierwszego sekretarza. W r. 1924 został wybrany do Parlamentu, poczem zajmował kolejno stanowiska Sekretarza Parlamentarnego (Ministra) w Ministerstwie Pracy, Ministra Emerytur, oraz Sekretarza Parlamentarnego (Ministra) w Ministerstwie Zdrowia.

W ciągu ostatnich dwóch lat na stanowisku Ministra Handlu Zamorskiego, p. Hudson był szczególnie czynny, popierając wydatnie interesy przemysłu brytyjskiego, jednocześnie wiele czasu poświęcając organizacji Targów Przemysłu Brytyjskiego, oraz działowi brytyjskiemu na tegorocznej Wystawie Światowej w Nowym Jorku, aby sprawdzić na miejscu jak prace postępują.

Minister Hudson jest nie tylko zdecydowany bronić pozycji zajmowanej w świecie gospodarczym przez Wielką Brytanię, ale ma nadzieję, że tę pozycję uda mu się wzmocnić. Znane jest dobrze jego zdanie, w którym stwierdza, że Wielka Brytania nie ma zamiaru monopolizowania rynków zbytu, lecz jednocześnie nie może bezczynnie przyglądać się utracie tych rynków.

Minister Hudson jest zwolennikiem zorganizowania „jednolitego frontu" oddzielnych gałęzi przemysłowych w celu lepszego zwalczania konkurencji. Jego plan spotkał się z należytym zrozumieniem i współpracą zainteresowanych, tak, że Minister mógł przed niedawnym czasem oznajmić w Izbie Gmin, iż z każdym tygodniem inna gałęź przemysłu zostaje zorganizowana.

Dzięki swym osobistym zaletom oraz doświadczeniom handlowym i dyplomatycznym, Minister Hudson pełni z powodzeniem poważne funkcje „Ambasadora Przemysłu".

Drugim gościem angielskim w Polsce będzie p. Ashton - Gwatkin, szef wydziału ekonomicznego Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Służbę dyplomatyczną p. Ashton - Gwatkin dbywał na placówkach w Moskwie i Japonii.

P. Frank Ashton - Gwatkin był członkiem Brytyjskich Delegacji na konferencjach: Rozbrojeniowej w Waszyngtonie w r. 1921, Gospodarczej w Ottawie w roku 1932, oraz Światowej Gospodarczej w Londynie w r. 1933, ma więc za sobą dużą rutynę w sprawach gospodarczych.

W jesieni roku biegłego bawił wraz z misją Lorda Runcimana w Czechosłowacji; za wybitne zasługi został odznaczony orderem Łaźni.

Wizyta przedstawicieli Anglii w Polsce będzie miała niewątpliwie poważne znaczenie gospodarcze dla obu krajów. Szczególnie w obecnej trudnej sytuacji międzynarodowej uzgodnienie problemów gospodarczych Polski i Anglii może mieć daleko idące konsekwencje.

Posiedzenie Sejmu Śląskiego

odbędzie się 17 b. m.

Na piątek 17 b. m. wyznaczone zostało plenarne posiedzenie Sejmu Śl., celem uchwalenia dodatkowych kredytów za rok 1938-39 na wydatki związane z przejęciem Zaolzia.

Poza tym na posiedzeniu tym rozpatrzony zostanie projekt ustawy o nowej organizacji starostw powiatowych. Zniesione zostaną Dyrekcje Policji w Katowicach i Chorzowie, a na to miejsce będą utworzone Starostwa Grodzkie. Reorganizacja ta nastąpi z dniem 1 kwietnia.

Złóż ofiarę na F. O. N.

KRONIKA KUPIECKA

Zamknąć kredyty dla żydów

Rezolucje Związku Polskiego w Dąbrowie Górniczej

W dniu 12 bm. odbyło się w Dąbrowie Górniczej walne zebranie członków miejscowego Koła Związku Polskiego (Związku Popierania Polskiego Stanu Posiadania), na którym zebrani powzięli doniosłe rezolucje. Rezolucje te poniżej zamieszczamy.

REZOLUCJE

Walne Zebranie zwraca się do Panów Posłów pow. będzińskiego i **do Władz Centralnych Związku Polskiego** z następującymi postulatami pod adresem Izb Ustawodawczych:

A — Izby Ustawodawcze — uwzględniając żądania Narodu Polskiego, którego są przedstawicielami i rzecznikami, **zajmą się sprawą rewizji obywatelstwa żydów, osiadłych w Polsce po wybuchu wojny światowej.**

B — Izby Ustawodawcze **wydadzą ustawę, zabraniającą żydom noszenia polskich nazwisk i imion chrześcijańskich.**

C — **Zaszczytną służbę w wojsku polskim mogą pełnić tylko obywatele nieposzlakowani. Ponieważ żydzi są rozsadnikiem komunizmu, w szeregach wojska nie powinien** się znajdować ani jeden żyd. Zamiast służby wojskowej **będą pełnili służbę zastępczą w specjalnych drużynach pracy i płacili odpowiedniej wysokości podatki.**

D — Drugą ustaw odsunie się żydów całkowicie od wpływu na społeczne, kulturalne i gospodarcze życie Narodu Polskiego. Przede wszystkim zamknie im się dostęp do uczelni akademickich, tudzież usunie się ich ze stanowisk, zajmowanych w wojsku, szkolnictwie, sądownictwie, oraz we wszystkich innych instytucjach państwowych i samorządowych.

E — Nabywanie nieruchomości **przez żydów powinno być zakazane** na terenie całej Polski.

NIE POPIERAĆ FIRM ŻYDOWSKICH

Zważywszy, że zubożenie społeczeństwa polskiego jest w ogromnym stopniu wynikiem opanowania naszej gospodarki przez żydów, Walne Zebranie zwraca się do urzędów i przedsiębiorstw państwowych i samorządowych, jak również do wszystkich instytucyj, organizacyj i firm polskich z apelem, ażeby na terenie swojej działalności w jakiejkolwiek formie nie popierały firm i towarów żydowskich, a w szczególności:

A — **do Rządu Rzplitej, ażeby zamknął kredyty państwowe dla** firm żydowskich, a szczególną opieką otoczył rdzennie polski **przemysł i handel, zwłaszcza** w dziedzinie podatków i kredytów.

B — **do Pana Min. Przem.** i Handlu, **ażeby wydał rozporządzenie w sprawie brzmienia napisów na szyldach w sensie ujawniania metrykalnych imion i nazwisk właścicieli firm oraz czytelnego, wyraźnego ich wypisywania, żeby nie było wątpliwości co do charakteru narodowościowego firm;**

C — **do Pana Min. Spraw Wewnętrznych, ażeby wydał okólnik, normujący odnoszenie się władz administracyjnych i policji państwowej do prowadzonej przez Związek Polski akcji pikieciarskiej, zanim kwestii żydowskiej nie uregulują ustawy;**

D — **do rzemiosła i kupiectwa polskiego, ażeby ułatwiły społeczeństwu korzystanie z towarów rdzennie polskich, zaopatrując swoje firmy u dostawców i akwizytorów wyłącznie Polaków;**

E — **do głoszącej hasła narodowe prasy polskiej, ażeby nie umieszczała ogłoszeń firm żydowskich, co czytelnik polski piętnuje jako niekonsekwencję i nielojalność względem Narodu Polskiego.**

APEL DO LUDNOŚCI

Walne Zebranie apeluje do ludności polskiej:

A — **ażeby — nie zrażając się pewnymi brakami i niedociągnięciami rzemiosła i handlu polskiego — omijała konsekwentnie sklepy i warsztaty żydowskie, a swoje spostrzeżenia i życzenia w stosunku do firm chrześcijańskich komunikowała Związkowi Polskiemu.**

B — **ażeby w zbliżających się wyborach do Rady Miejskiej głosowała tylko na takich kandydatów, którzy posiadają wartościowe kwalifikacje etyczne i użyją swoich mandatów do pracy nad podniesieniem polskiego stanu posiadania w naszym mieście.**

Walne Zebranie zwraca się do wszystkich członków Związku, należących do różnych organizacji społecznych, ażeby — szerząc wytrwale ideologię Związku Polskiego na terenie tych organizacji — starali się o masowe zasilenie naszych szeregów.

Pogadanki dla kupców

Pożyteczna inicjatywa Polskiego Radia

W poniedziałki od godz. 13 do **13.30 Polskie** Radio nadaje pogadanki kupieckie. Słuchając stale tych pogadanek, można pogłębić swą wiedzę fachową oraz nauczyć się wielu rzeczy, dotychczas dla większości kupców zupełnie nieznanych, lub też znanych niedokładnie.

Kupieckie pogadanki radiowe mają również na celu zaznajomienie kupców z możliwościami poprawy warunków pracy i t. p.

W dniu 27 bm. o godz. 13-ej p. Wacław Zaleski — redaktor „Straganu i Sklepiku" wygłosi pogadankę p. t.: „Jak pracuje straganiarz?" oraz p. A. Tatoń — p. t.: Kupiec jako nauczyciel".

W dniu 3 kwietnia o godz. 13 p. T. Topolnicki — wicedyrektor S. K. P. wygłosi odczyt p. t.: „Kupiec i jego organizacja zawodowa" oraz p. H. Patschke — wicedyrektor S. K. P. — p. t.: „Kredyt bezprocentowy w handlu i rzemiośle".

W dniu 10 kwietnia o godz. 13 p. Władysław Ćwikiel — dyr. Kupieckiego Instytutu Wiedzy Zawodowej wygłosi odczyt p. t.: „Kilka rad praktycznych w sprawie księgowości".

Kursy kupieckie w woj. łódzkim

W związku z informacjami, jakie się ukazały w prasie o zorganizowanych, w województwie łódzkim przez Izbę Przemysłowo-Handlową w Łodzi, kursach kupieckich, trzeba wyjaśnić, że udział w organizowaniu tych kursów bierze także Kupiecki Instytut Wiedzy Zawodowej przez swoich korespondentów łódzkich.

Kupcy branży futrzarskiej uaktywniają swą działalność

Przed kilku dniami odbyło się w Stow. Kupców Polskich ogólne **informacyjne** zebranie Kupców **Futrzarzy** z terenu stolicy, zwołane **z inicjatywy** Koła Futrzarzy **przy S. K. P. Zebraniu** przewodniczył prezes p. M Kowalski.

Referat o strukturze branżowych zrzeszeń kupieckich w łonie SKP wygłosił Kier. Wydziału Branżowego, p. E. Konopacki. Sytuację w branży futrzarskiej omówił p. Z. Piwnicki.

Po referatach wywiązała się ożywiona dyskusja, będąca najlepszym dowodem zainteresowania, jakie żywi kupiectwo branży futrzarskiej dla spraw ogólnokupieckich w kraju. W wyniku obrad postanowiono przystąpić do rozszerzenia i wzmocnienia działalności Koła Kupców Gałęzi Futrzarskiej przy S. K. P.

Kryzys w branży kosmetycznej

Koła kupieckie, zajmujące się **sprzedażą** kosmetyków, stwierdzają **silny** spadek kupujących w tej **branży**.

Celem zainteresowania większej **liczby** kupujących, tak **wytwórnie**, jak i nieraz sprzedawcy **na własną** rękę, wciąż obniżają **cenę** artykułów kosmetycznych. **Ta konkurencja** cen sprawia tylko olbrzymie szkody, tak wytwórniom, jak i kupcom. Jednocześnie bowiem z obniżką ceny następuje zazwyczaj i obniżenie wartości produktu.

Zamiast więc przyciągać klientów, te metody tylko zrażają dotychczasowych nielicznych kupujących polskie kosmetyki. W wyniku tej walki wytwórni krajowych, zyskuje na tym importer zagraniczny.

Z ŻYCIA ORGANIZACYJ KUPIECKICH

ZARZĄD KUPCÓW POZNAŃSKICH

Zarząd Zrzeszenia Kupców Chrześcijańskich w Poznaniu pod przewodnictwem p. prezesa Zdzisława Koźlickiego na posiedzeniu w dniu 3 b. m. ukonstytuował się następująco:

1 wiceprezes — Walenty Lisiewicz, 2 wiceprezes — Jan Borys, sekretarz — Roman Przepióra, zast. sekretarza — Władysław Schubert, skarbnik — Władysław Pokora, bibliotekarz — Henryk Kruk, ławnicy — Piotr Płuciński, Michał Rotnicki.

ZEBRANIE KONFRATERNI W POZNANIU

W dniu 15 bm. odbyło się w Domu Kupiectwa Polskiego roczne walne zebranie Konfraterni Kupców Chrześcijańskich w Poznaniu.

ZEBRANIE KASY KREDYTOWEJ

W dniu 22 bm. o godz. 20-ej w Domu Kupiectwa Polskiego odbędzie się roczne walne zebranie Kasy Kredytowo - Pożyczkowej w Poznaniu.

ZEBRANIE W TRZEMESZNIE

W dniu 5 bm. odbyło się zwyczajne walne zebranie Zrzeszenia Kupców Chrześcijan w Trzemesznie pod przewodnictwem delegata Związku p. mgr. W. Stefaniaka.

ZEBRANIE W JAROCINIE

W dniu 27 ub. m. odbyło się plenarne zebranie Zrzeszenia Kupców Chrześcijan w Jarocinie, któremu przewodniczył prezes p. Chylewski.

ZEBRANIE W KATOWICACH

W dniu 27 ub. m. odbyło się miesięczne zebranie Stow. Kupców Pol. Chrześc. w Katowicach, na którym omawiano m. in. sprawę ustalenia godzin zamykania sklepów.

Kursy straganiarskie Związku Polskiego na Pradze

Związek Polski urządza na Pradze kurs handlu straganiarskiego, który rozpocznie się w dniu 20 b. m..

Program kursu przewiduje następujące wykłady: **1. Przysposobienie obywatelskie.** (Nauka o Polsce. Ogólne wiadomości o instytucjach rządowych i samorządowych. Rola kupca w społeczeństwie.) — 3 godz. **2. Straganiarstwo** (Ogólne wiadomości o handlu straganiarskim. Technika handlu. Zakup i sprzedaż towarów. Obsługa klienta). — 6 godz.; **3. Skarbowość** (Formalności, związane z prowadzeniem handlu. Karty rejestracyjne. Płatności podatków). — 3 godz.; **4. Wybrane zagadnienia prawne** (Przepisy administracyjne. Najważniejsze wiadomości o wekslu i czeku) — 2 godz.; **5. Rachunkowość straganiarza** (Sposoby prowadzenia uproszczonej księgowości na straganie. Inwentarz. Księgi pomocnicze. — 8 godzin; **6. Towaroznawstwo.** Podstawowe wiadomości o towarach i źródłach zakupu: a) drobna galanteria, b) artykuły spożywcze, c) towary włókiennicze, d) naczynia, porcelana, szkło i fajans, e) owoce i napoje chłodzące) — 11 godz.

Razem przewiduje się 32 godziny wykładów, cztery razy w tygodniu po 2 godziny.

Zapisy przyjmuje Związek Polski na Pradze (Białostocka 20 m. 2) codziennie w godz. 19 — 20, oraz Chrześcijańska Kasa Bezprocentowa (Grochowska 108) w godzinach 17 — 20.

„W jedności siła" organizuje Walny Zjazd drobnego kupiectwa

Komitet organizacyjny w myśl uchwały Walnego Zjazdu Delegatów Drobnego Chrześć. Kupiectwa Rp. Polskiej, odbytego dnia 11 listopada 1937 r. w Warszawie, uzyskał zatwierdzenie statutu Związku Zrzeszeń Drobnego Chrześć. Kupiectwa Polskiego „W Jedności Siła" i przystąpił do zrealizowania wytyczonych w statucie form strukturalnych organizacji,

W tym celu wzywa wszystkie organizacje zrzeszające Drobne Chrześć. Kupiectwo do wydelegowania na ogólny Walny Zjazd przedstawicieli (w myśl statutu 1 przedstawiciel na 50 zrzeszonych), który odbędzie się w Warszawie dn. 19 marca r. b.

Wszelkie informacje „w tym przedmiocie udzielane są w biurze Związku Handlujących Chrześcijan „W Jedności Siła" Warszawa Orla Nr. 9 m. 1. tel. 11.94.03

Niezwykle pomyślny rozwój Sekcji Handlu Ziemiopłodami przy S.K.P.

Niedawno doniesiono o ukonstytuowaniu się nowego Zarządu Sekcji Handlu Ziemiopłodami przy Stow. Kupców Polskich.

Obecnie możemy donieść, że praca **Sekcji** rozwija się niezwykle pomyślnie, **co należy** uznać za objaw **wysoce** dodatni, gdyż Sekcja obejmując swoim zasięgiem kupców Polaków, zajmujących się handlem ziemiopłodami, przeciwstawia się skutecznie inwazji w tę gałęź handlu elementu obcego.

Ponieważ handel ziemiopłodami jest podstawą handlu spożywczego, a tym samym wiąże się ściśle z zagadnieniami obronności państwa, nie może być żerowiskiem ludzi, dążących jedynie do szybkiej realizacji własnego zysku, bez troski o dobro spraw ogólnych.

Dlatego też sprawa unarodowienia handlu ziemiopłodami stanowi główny trzon prac Sekcji.

Oprócz tego kupcy **zrzeszeni** w Sekcji wypowiadać się **będą** w sprawie projektu prawa o **monopolu** zbożowym w sprawie **unormowania** stosunku spółdzielni rolniczo- handlowych do handlu prywatnego oraz w innych **sprawach**, związanych ściśle z działalnością swojej branży.

Członkami Sekcji mogą — i muszą — być wszystkie firmy chrześcijańskie I, II i III kat., które są równocześnie członkami Stow. Kupców Pol.

Zgłoszenia przyjmuje Sekretariat Sekcji Handlu Ziemiopłodami przy S. K. P. (Zielna 50).

Wspólne zakupy zorganizowało kupiectwo w Nowym Dworze

W Nowym Dworze Maz. jest już około 100 detalicznych sklepów chrześcijańskich, a dotychczas nie ma ani jednej hurtowni polskiej. Żydzi natomiast prowadzą w tym mieście 4 hurtownie.

Jeśli się weźmie pod uwagę, że w pobliżu znajduje się Modlin, gdzie również jest sporo sklepów, oraz takie miasteczka, jak **Pomiechówek**, Zakroczym **itd.**, to **staje** się jasne, że na tym **terenie** potrzeba hurtowni polskiej jest duża.

Miejscowi kupcy chrześcijańscy na specjalnie zwołanym w tym celu zebraniu postanowili **do** czasu powstania na miejscu hurtowni polskiej zorganizować **wspólne** zakupy w chrześcijańskich **hurtowniach** w Warszawie. Chodzi bowiem o to, by nie **zwlekając, zerwać** z drogim i **szkodliwym pośrednictwem żydowskim.**

Inicjatywie detalistów **polskich** z N. Dworu należy **gorąco przyklasnąć.**

Miejscowe organizacje **chrześcijańskie** szykują się **również** do przedświątecznej akcji **propagandowej** na rzecz **kupowania** wyłącznie tylko u **Polaków.**

Wezwanie do kupców przed ćwiczeniami Opl.

W związku z przygotowującym się alarmem przeciwlotniczym i przeciwgazowym, Stow. Kupców Polskich wzywa swoich **członków**, aby się ściśle zastosowali do wszystkich przepisów **władz, a** także, aby zwrócili uwagę na **ludzi**, którzy mogliby w okresie **poprzedzającym** alarm, nie **posiadając** do tego uprawnień, lecz tylko **korzystając z** atmosfery pewnego **podniecenia**, starać się o zdobycie potrzebnych im **informacyj przemysłowych** czy **handlowych.**

J. F. WITTKOP 78)

NIKOMU NIEZNANY PAN BROWN

Powieść współczesna

Autoryzowana adaptacja Eugeniusza Bałuckiego

Widział tylko, że dziewczynie zbiera się na **płacz, stał bezradny** i zakłopotany, gdyż nie wie**dział,** co się robi w takich wypadkach. Spoglą**dając** ukradkiem na nieznajomą stwierdził, że ni**gdy w życiu** nie spotkał równie czarującej istoty. **Szczególnie** mocne wrażenie wywarły na nim **oczy, które** ciemniały nagle, stawały się głębokie i **miotały** błyskawice, to promieniały ciepłym **światłem** wewnętrznym, a z których tak łatwo **łatwo** było wyczytać uczucia, nurtujące na przemian dziewczynę: gniew, smutek, ból, nieśmiałość, podświadomy wstyd.

— Proszę panią... zapewniam, że pani się pomyliła. Przede wszystkim już od dawna nie wysyłałem w ogóle żadnych depesz. Po raz ostatni... **zaraz,** proszę pani!.... No, tak! Po raz ostatni depeszowałem z Amsterdamu przed pięciu laty...

— Ale pan tu mieszka pod nazwiskiem Browna?

— Uchowaj Boże!

W oczach dziewczyny błysnęły złociste iskierki.

— Więc gdzie on jest?... Gdzie jest ten pan Brown? — zapytała ściągając brwi.

W tym momencie spostrzegła pod drugim oknem szafkowy kufer Soederlunda, klasnęła w dłonie i wbiegła do pokoju.

— Jest!... Jest!... O, Boże, co za szczęście! — wołała, skacząc wokół kufra, co Kolsowi przypominało potrosze obrzędowe tańce Indian amerykańskich. Nagle dziewczyna uprzytomniła sobie, że przecie nie jest sama. Zarumieniła się gwałtownie. — Przepraszam... — mruknęła. Potem rozgniewała się na siebie i na tego młodzieńca, który nie wiadomo, po co tu sterczał i rzuciła porywczo: — Jestem jego siostrzenicą, rozumie pan? A to... — zrobiła nieokreślony ruch, co oznaczało prawdopodobnie, że ma na myśli swoje wyczyny choreograficzne... — każdy się cieszy na swój sposób!

— Nic nie szkodzi, niech się pani nie krępuje— odparł spokojnie Kols. — Powiedziałbym, że pani jest bardzo podobna do swojego wuja... O, przepraszam najmocniej! Pozwoli pani, że się przedstawię: Kols jestem. — Spojrzał na dziewczynę i dodał: — Bardzo mi przyjemnie panią poznać, dużo o pani słyszałem.

Teraz Brygidę zaczął ogarniać wstyd.

— Histeryczna pensjonarka zachowałaby się przyzwoiciej!—myślała coraz więcej zmieszana.— Aby tylko wujek się nie dowiedział, bo mnie strasznie wyśmieje! Żyć nie da!... Powie mu, czy nie?

Obrzuciła młodego człowieka przelotnym spojrzeniem. Robił bardzo korzystne wrażenie w nowym granatowo-szarym garniturze, który na nim leżał jak uszyty na zamówienie, tylko ruchy miał nieco skrępowane, jak wojskowy rzadko ubierający się po cywilnemu.

— Gdzie jest pan Soederlund? — zapytała Brygida.

— Nie wiem, proszę pani. Sam czekam na pana Soederlunda. Lada chwila powinien nadejść. Można wnieść do pokoju pani walizkę?

Wziął nie czekając na odpowiedź. Brygida chciała odebrać walizkę i przy tym ich dłonie spotkały się przypadkowo na skórzanej rączce. Oboje cofnęli się bezwiednie, jak gdyby dotknęli przewodu elektrycznego i walizka upadła na posadzkę.

Tym razem Kols się zmieszał. Schylił się i podniósł walizkę.

(D. c. n.).

10.500 czołgów i 9.000 samolotów

posiadać będzie armia niemiecka

Zapoczątkowany po zniesieniu klauzul wojskowych Traktatu Wersalskiego jawny wyścig zbrojeń Rzeszy niemieckiej dobiega końca. Program ustalony w 1936 roku przewiduje utworzenie 300 dywizji piechoty, z czego 30 dywizyj zmotoryzowanych i 10 dywizyj kawalerii.

600 SAMOLOTÓW MIESIĘCZNIE

Nowoczesna armia niemiecka posiadać będzie 10.500 czołgów i 9.000 samolotów. Największy wysiłek położono na rozwój lotnictwa, które w tym roku osiągnie liczebność przewidzianą w planie zbrojeń.

Miesięczna produkcja samolotów wojskowych wynosi obecnie 600, co pozwoli na rychłe osiągnięcie pełnych efektów lotniczych.

BROŃ PANCERNA

To samo odnosi się do broni pancernej.

W 1938 roku 5 dywizji pancernych Rzeszy i 4 dywizje wojsk zmotoryzowanych rozporządzały łącznie 6.000 czołgami, więc i w tej dziedzinie dopełnienie do przewidzianego stanu nie przedstawia przy obecnej organizacji przemysłu niemieckiego żadnych trudności.

PIECHOTA

W dziedzinie reorganizacji piechoty niemieckiej położony główny nacisk na dostateczną siłę i uzbrojenie dywizji rezerwowych pierwszego rzutu oraz wojsk pomocniczych, których kadry rekrutują się z paramilitarnych formacyj partyjnych, t. zw. oddziałów szturmowych (S. A.) i ochronnych (S.S.) oraz ze służby pracy.

Mobilizacja próbna w lecie 1938 r. postawiła 75 dywizyj na pełnej stopie wojenej. Próbna mobilizacja w 1939 r. objąć ma conajmniej 100 dywizji piechoty, wyposażonych całkowicie w materiał techniczny i wojenny, w myśl głównego planu operacyjnego 1936 r.

Poza tym narodowo - socjalistyczne związki paramilitarne mogą dać drugie 100 dywizyj.

ORGANIZACJE PÓŁWOJSKOWE

Według urzędowych danych z 1938 r. w związkach tych przygotowywało się do przyszłych zadań wojennych około 2.500.000 ludzi.

W roku bieżącym więc mobilizacja ogólna pozwala na wystawienie w pierwszym rzucie 200 dywizyj. które mają uzyskać pełne techniczne wyposażenie do końca b. r.

Jest tylko jeden czynnik, któryby realizację tego planu mógł opóźnić, a nawet całkowicie udaremnić —to brak surowców i dewiz, co już w styczniu i lutym wywołało przemijające trudności w dziedzinie zbrojeń.

Tu też prawdopodobnie leży najistotniejsza przyczyna, dla której Niemcy w fazie obecnej wysuwają z takim naciskiem swe żądania kolonialne.

Tych wszystkich, którzy pracowali od roku 1919 pod kier. p. Józefa Maksymiaka proszę o skomunikowanie się listownie pod wskazany niżej adres.

Mokotowska 65. A. Zakrzewski dla W. Grabowskiego.

„Zespół" przeciw własności żydowskiej

Projekt pozbawienia żydów ziemi

Tygodnik „Zespół", zbliżony poglądami do ministra Poniatowskiego, występuje w ostatnim swym numerze z projektem wywłaszczenia żydów z ziemi. „Zespół" przedstawia konkretny projekt ustawy, wzywając posłów do zainteresowania się tym projektem i do wniesienia go do laski marszałkowskiej.

Projekt przewiduje przejęcie przez Państwo wszystkich nieruchomości ziemskich, stanowiących własność żydowską, lub będących w ich użytkowaniu.

Wywłaszczenie nastąpić ma za odszkodowaniem, którego wysokość określa każdorazowo właściwy wojewoda. Orzeczenie wojewody, zarówno o przejęciu majątku, jak i o wysokości odszkodowania są ostateczne.

Odszkodowanie nie będzie wypłacone w gotówce, lecz w obligacjach 3 proc. renty ziemskiej.

Wykonanie ustawy poruczają projektodawcy ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych.

W uzasadnieniu projektu wskazują wnioskodawcy na wyjątkową szkodliwość obecnego stanu rzeczy, grożącego nie tylko interesom gospodarczym i społecznym narodu polskiego, lecz także i bezpieczeństwu Państwa, ponieważ własność ziemska żydowska występuje przeważnie w strefach przygranicznych.

Jest pożądane. żeby projekt ten wywołał w kołach sejmowych zainteresowanie, odpowiadające wielkiemu znaczeniu tej sprawy dla interesów narodów. Jesteśmy zadowoleni, że pogląd nasz na sprawę własności żydowskiej ziemskiej, staje się coraz bardziej powszechny. I wyrażamy przypuszczenie, że może ta kwestia nie ulegnie odroczeniu. jak ubój i wszelkie projekty, zmierzające do likwidacji żydostwa w Polsce.

Polska delegacja lotnicza

przybyła do Bukaresztu

BUKARESZT, 13. 3. Dzisiaj przybyła samolotem Pol. L. L. „Lot" do Bukaresztu delegacja polska do rokowań o przedłużenie polsko - rumuńskiej umowy lotniczej. Na czele delegacji polskiej stoi dyrektor departamentu w Min. Komunikacji Wideń. W skład delegacji wchodzą poza tym pp. Dygat z ramienia MSZ, mjr. Piątkowski i Racięski z Min. Komunikacji, Górecki i Lasocki z Pol. L. L. „Lot". Na lotnisku witali delegację polską wyżsi urzędnicy rumuńskiego lotnictwa cywilnego z dyrektorem generalnym p. Skarlat Radulescu na czele oraz przedstawiciel ambasady R. P.

Nafciarze chcą arbitrażu

Depesza koncernów do ministra

LWÓW, 14. 3. Dyrekcje koncernów naftowych we Lwowie wystosowały do ministerstwa opieki społecznej telegraficzną prośbę o wyznaczenie arbitra dla przeprowadzenia pertraktacji o umowę zbiorową.

Wzrost wkładów w P.K.O.

122.787 nowych ciułaczy

Przyrost wkładów oszczędnościowych w P. K. O. w dwóch pierwszych miesiącach b. r. wyniósł łącznie 31.731 tys. zł., z czego na styczeń przypada 18.116 tys., a na luty 13.615 tys. zł. Dzięki tak znacznemu przyrostowi wkładów ogólna ich suma na koniec lutego osiągnęła 820.384 tys. zł.

Równolegle ze wzrostem sumy wkładów zwiększała się liczba oszczędzających w PKO. W ciągu stycznia otwarto 64.749 nowych książeczek, w ciągu lutego — 58.038, łączna zatem liczba książeczek oszczędnościowych wydanych przez PKO w pierwszych dwóch miesiącach b. r. wynosiła 122.787.

Krzyż i medal za wojnę

ustanowiony przez sejmową kom sję wojskową

Ustawa o nowym odznaczeniu

Sejmowa komisja wojskowa na posiedzeniu w dniu 14 bm. rozpatrywała projekt ustawy o Krzyżu i Medalu Ochotniczym za wojnę złożony przez pos. Stefana Klimkiewicza. Komisja projekt ustawy uchwaliła. wprowadzając szereg poprawek:

Art. 1: Ustanawia się Krzyż Ochotniczy i Medal Ochotniczy za wojnę dla odznaczenia osób, które pełniąc służbę ochotniczą brały czynuy udział w walkach o ugruntowanie niepodległości Ojczyzny.

Krzyż i Medal Ochotniczy za wojnę mają charakter odznaczenia wojskowego.

Art. 3: Krzyż Ochotniczy za wojnę może być nadany osobom, określonym w art. 1 ust. 1 jeżeli: 1) polegli lub były ranne na polu bitwy, 2) zostały odznaczone Krzyżem Virtuti Militari lub Krzyżem Walecznych, 3) służyły czynnie 3 miesiące, w tym co najmniej 2 miesiące w oddziałach walczących na froncie.

Art. 4: Medal Ochotniczy za wojnę może być nadany osobom, określonym w art. 1 ust. 1, które nie zostały objęte Ochotniczym Krzyżem za wojnę, a czas ich służby wynosi co najmniej jeden miesiąc.

Art. 8: Osoby odznaczone Krzyżem Ochotniczym za wojnę lub Medalem Ochotniczym przy różnych kwalifikacjach mają pierwszeństwo w zatrudnieniu, a zwłaszcza przy obsadzaniu nowotworzonych placówek gospodarczych.

RADIO

CZWARTEK 16. III.

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze" 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 11.00 Audycja dla szkół powszechnych. 11.25 Wiązanka melodii Gilberta i Sullivana (płyty). 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 15.00 Pogadanka dla młodzieży. 15.15 „Kłopoty i rady" 15.30 Muzyka obiadowa. 16.00 Dziennik. 16.05 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Gra Wanda Landowska (klawesyn). 17.00 Felieton R. Fajansa 17.15 Recital skrzypcowy 17.40 Koncert. 18.00 Audycja dla młodzieży wiejskiej. 18.30 Teatr Wyobraźni. 19.15 Koncert rozrywkowy. 20.35 Dziennik. Wiadomości meteorolog. i sportowe. 21.00 Recital fortepianowy. 21.40 Felieton Starego Doktora. 22.00 „Folklor różnych narodów" (płyty). 22.40 Feliks Mendelssohn (płyty). 22.53 Przegląd prasy. 23.00 Dziennik, Komunikat meteorologiczny. 23.05 Koncert.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE:

17.00 Angkor — felieton Romana Fajansa.
17.15 Recital skrzypcowy Maksym. Hennisa.
18.30 „Dziady" Adama Mickiewicza (I).
21.00 Recital fortepianowy Aleksandra Uninskiego.
21.40 Felieton Starego Doktora.
23.05 Koncert muzyki polskiej.

WARSZAWA II

14.00 Zespół Pawła Rynasa. 15.00 Koncert rozrywkowy (płyty) 16.05 Koncert kameralny 16.40 Wiadomości sportowe 16.45 Parę informacji. 16.50 Kącik solistów. 17.10 Reportaż Koraba. 17.25 Życie kulturalne stolicy. 17.40 Muzyka lekka i taneczna (płyty). 20.05 Koncert symfoniczny. 21.05 Audycja. 21.10 Odczyt dr. Nikodyma 21.30 „Życie i miłość kobiety". 21.55 Muzyka lekka i taneczna (płyty) 22.00 Muzyka taneczna z „Cafe - Club"

STACJE KRÓTKOFALOWE

20.00 Dziennik 20.15 Kronika dźwiękowa. 20.25 Tańce polskie.

STACJE KRÓTKOFALOWE

0.05 Z naszych gór. 0.45 Dziennik w języku polskim i angielskim. 1.00 Pogadanka aktualna. 1.05 Orkiestra wiejska Jana Gnatowskiego 2.00 Pogadanka aktualna w języku angielskim. 2.10 Przeplatanka instrumentalna.

PIĄTEK, 17 MARCA

6.30 Pieśń Wielkopostna. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 11.00 Audycja dla szkół. 11.25 Nieznani pieśniarze francuscy (płyty). 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 15.00 Audycja dla młodzieży. 15.20 Sport. 15.30 Muzyka obiadowa. 16.00 Dziennik. 16.05 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Rozmowa z chorymi kapelana Rękasa. 16.35 Transmisja z Kościoła Akademickiego. 17.30 Pogadanka — wygł. Babicki. 17.45 Skrzynka techniczna. 18.00 Audycja dla wsi. 18.30 Teatr Wyobraźni. 19.15 Koncert rozrywkowy (płyty). 20.35 Dziennik. Wiadomości meteorologiczne i sportowe. 21.00 Ludowe pieśni. 21.15 Koncert symfoniczny. 22.50 „Ostatnia ofiara". 22.50 Muzyka (płyty). 22.50 Przegląd prasy. 23.00 Dziennik i Komunikat meteorologiczny. 23.05 Wiadomości z Polski w języku francuskim.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE

18.30 „Dziady" Adama Mickiewicza (II)
21.00 Ludowe pieśni świętokrzyskie — śpiewa Chór P. R.
21.15 Koncert symfoniczny pod dyr. Georges Georgescu z udz. France Ellegaard (fortepian).

WARSZAWA II

14.00 Zespół S. Rachonia. 15.00 Koncert popularny (płyty). 16.00 Ludwik Beethoven: Kwartet F-dur. 16.40 Sport. 16.45 Parę informacji. 16.50 Kącik solistów. 17.10 Pogawędka gospodarska. 17.25 Życie kulturalne stolicy. 17.40 Muzyka lekka (płyty). 20.05 Koncert symfoniczny. 21.05 Audycja słowno - muzyczna. 21.50 Muzyka lekka (płyty). 22.00 Lekkie piosenki. 23.00 Koncert popularny (płyty).

STACJE KRÓTKOFALOWE

20.00 Dziennik. 20.05 Transmisja koncertu z Filharmonii.

STACJE KRÓTKOFALOWE

0.05 W rytmie marsza. 0.25 Audycja muzyczna. 0.45 Dziennik w języku polskim i angielskim. 1.00 Program na tydzień przyszły w języku angielskim. 1.05 O naszych żołnierzach. 2.00 Pogadanka Kuczawy. 2.10 Pieśni o Męce Pańskiej.

Musi ulec przeróbce

Wadliwa budowa ślimaka

mostu ks. Poniatowskiego

Ślimak mostu Poniatowskiego na wybrzeżu Kościuszkowskim winien ulec w jak najszybszym czasie przeróbce ze względu na swą wadliwą budowę. Ślimak zbudowano przed laty w ten sposób, że wyżej położony jest lewy brzeg jezdni, zamiast prawego, co utrudnia kierowanie pojazdami na zakrętach ślimaka.

Należałoby spowodować podniesienie prawej strony jezdni i obniżenie lewej, co ułatwiłoby wjazd na wiadukt mostu Poniatowskiego.

Analogiczny błąd popełniono w swoim czasie przy budowie ślimaka na ul. Karowej, zresztą w mniejszym stopniu.

Radio uratowało ciężko chorego

Niezwykły wypadek we Lwowie

LWÓW, 15. 3. Niezwykły wypadek udzielenia natychmiastowej pomocy choremu przy użyciu radia miał miejsce we Lwowie.

Mianowicie, mieszkaniec Tarnopola zachorował na zapalenie opon mózgowych i miał zażyć 2 specyfiki, których nie można było dostać w aptekach tarnopolskich.

Rozgłośnia radiowa wystosowała apel do lekarzy o ocalenie chorego przez dostarczenie specyfiku.

Wkrótce jedno z senatoriów lwowskich dostarczyło poszukiwane lekarstwa.

Zdecydowaną przewagę

młodzieży narodowo-radykalnej

wykazało Walne Zebranie Br. Pom. S. G. G. W.

Wczoraj odbyło się Walne Zebranie Bratniej Pomocy Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego (SGGW), które wykazało zdecydowaną przewagę młodzieży narodowej nad wszelkimi innymi ugrupowaniami politycznymi młodzieży.

W zebraniu wzięło udział ok. 400 osób, co stanowi frekwencję b. znaczną.

Sprawozdanie w imieniu ustępującego zarządu złożył prezes Bratniej Pomocy, p. Żytyński.

W dyskusji, jaka wywiązała się nad sprawozdaniem, zabierali głos przedstawiciele młodzieży narodowej i młodzieży demokratycznej. Dyskusja nie zawierała momentów szczególnie ciekawych: „demokraci" żalili się, tradycyjnie, na kwestię „chłopa i pana". Zabierali również głos „falangiści", wskazując na „konieczność przełomu" i nie wychodząc w tym poza ramy swej utartej już frazeologii.

Po dyskusji zebrani przez aklamację uchwalili absolutorium dla ustępującego zarządu (który — jak wiadomo — posiada 9 narodowych radykałów na ogólną liczbę 11 członków zarządu).

Następnie zebrani uchwalili nadać członkostwo honorowe „Bratniej Pomocy" rektorowi S. G. G. W. Miklaszewskiemu i kuratorowi „Br. Pom." prof. Dziubałtowskiemu.

NOTOWANIA GIEŁD WARSZAWSKICH

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Dewizy: Amsterdam 282.10, Bruksela 89.15, Gdańsk 100.000, Kopenhaga 111.00, Londyn 24.85, Nowy Jork 5.30, Nowy Jork (kabel) 5.30 i 3/8, Paryż 14.07, Sztokholm 128.00, Zurych 120.50.

Pożyczki: 3 proc. prem. inwest. I em. 95.75, II em. 95,00; 3 proc, prem, inwest. seriowa II em. 97.50; dolarówka 48,50; 4 proc, konsolidacyjna (większe) 68.25; 4 i pół proc. wewn. państw. 66.88 (po 100 zł.) 67,38; 5 proc. konwersyjna 71.00,

Listy zastawne: 4 i pół proc. ziemskie seria V 65.00 — 64.75, 4 i pół proc. Pozn. ziemstwa kred. seria L 63.00, (po 1000 zł.) 64,25; 5 proc. Warszawy (1933 r.) 73.25 (po 1000 zł.) 74,50, (1936 r.), 72.75; 5 proc. (1933 r.) 67,00; 6 proc, oblig, m, Warszawy 8 i 9 em. 81.00.

Akcje: Bank Polski 130,50; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 41.00 — 41.75; Węgiel 43.00 — 42.00 — 42,25; Lilpop 95.00 — 94,50 — 95,00; Modrzejów 22,25; Norblin 103,50; Ostrowiec 82.25 — 81.75; Starachowice 61.00 — 61.50 — 60.75; Zieleniewski 79.75 — 79,25 — 79,50; Żyrardów 66.00.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Pszenica jednolita 21.00 — 21.50, żyto 14.25 — 14.75, jęczmień 18.25 — 18.50 owies I st. 15.75 — 16.00, gryka 20.50 — 21.00, rzepak oz. 48.50 — 49.50, wyka 21.00 — 22.00, groch polny 23.50 — 25.50. koniczyna b. 310.00 — 330.00. mąka pszenna gatunek I 35.50 — 38.50, gatunek II 30.50 — 32.00, żytnia gat. I 24.25 — 24.75; żytnia razowa 19.25 — 19.75; otręby pszenne grubsze 12.75 — 13.25; średnie 11.75 — 12.25 miałkie 11.75 — 12.25, żytnie 9.75 — 10.50, makuchy lniane 22.50 — 23.00 makuchy rzepak. 14.00 — 14.50, siano prasowane 8.00 — 8.50, słoma prasowana żytnia 4.25 — 4.75.

Wiadomości gospodarcze

ELEKTRYFIKACJA PODLASIA

Rada miejska w Białej Podlaskiej uchwaliła na ostatnim swym posiedzeniu 3-letni plan rozbudowy elektrowni, której moc zostanie dwukrotnie powiększona. Na ten cel preliminowano 750 tys. zł., z których część uzyskana zostanie z M. S. Wojsk. i Min. P. i H. oraz Podlaskiej Wytwórni Samolotów.

NOWA HALA TARGOWA I RZEŹNIA W RUDZIE ŚLĄSKIEJ

W Rudzie Śląskiej zostanie rozpoczęta w najbliższym czasie budowa nowej hali targowej i rzeźni. Na pokrycie kosztów budowy gmina zaciągnęła pożyczkę w Funduszu Pracy w wysokości pół miliona złotych.

PIERWSZA STATYSTYKA RUCHU W PORTACH RYBACKICH

Urząd morski w Gdyni podał po raz pierwszy statystykę ruchu portowego w portach rybackich polskiego wybrzeża. Z danych tych wynika, że port rybacki we Władysławowie, wykazał w r. 1938 dość poważną ilość statków handlowych oraz rybackich, zawijających doń. M. in. na pierwszym miejscu z pośród statków obcych figuruje flaga niemiecka, na drugim duńska, na trzecim holenderska.

TARGI MEDIOLAŃSKIE

Izba Przem. - Handl. w Łodzi podaje do wiadomości zainteresowanych, że w okresie od 12—27 kwietnia 1939 r. odbędą się Międzynarodowe Targi Mediolańskie z udziałem przeszło 5.300 wystawców reprezentujących 96 branż z 20 państw europejskich i poza europejskich.

WYWIAD Z MIN. FINANSÓW LITWY

Ukazał się nowy numer czasopisma „Echa Gospodarcze" zawierający przegląd podstawowych dziedzin życia gospodarczego Litwy. O gospodarce Litwy mówi w specjalnym wywiadzie z dziennikarzem polskim minister finansów Litwy p. Juliusz Indrisiunas. Jest to pierwszy wywiad ukazujący się w prasie polskiej po nawiązaniu normalnych stosunków między Polską i Litwą.

Walne zebranie delegatów

Zw. Pracowników Samorządowych

Na dorocznym walnym zgromadzeniu delegatów Związku zawodowego pracowników samorządowych (urzędników) m. stoł. Warszawy w obecności 100 delegatów na 105 wybranych, po wysłuchaniu sprawozdań zarządu i przyjęciu ich, dokonano wyborów nowego zarządu. Prezesem obrano ponownie mec. prof. Pawłowskiego. W skład zarządu weszli prawie wszyscy dotychczasowi jego członkowie.

Po przyjęciu preliminarza budżetowego, w brzmieniu przedłożonym przez zarząd, zalecono ew. oszczędności przeznaczyć na zwiększenie funduszów samopomocy koleżeńskiej, w szczególności kasy bezprocentowej oraz na zwiększenie dotacji na pomoc prawną dla członków Związku.

W przyjętych przez zgromadzenie wnioskach zwrócono szczególną uwagę na realizację dezyderatów dotyczących stabilizacji pracowników miejskich, konieczności kontynuowania akcji oddłużeniowej pracowników miejskich, wszczęcie zabiegów w zakresie budowy tanich mieszkań dla pracowników miejskich, szybkiego zakończenia pertraktacji w sprawie zawarcia umów zbiorowych w przedsiębiorstwach miejskich itp.

Poza tym zarząd wystąpił z projektem szerokiego planu w zakresie uposażeń, zwracając uwagę na dodatki mieszkaniowy i komunalny. Plan ten uzyskał aprobatę zebranych.

Wzrost zaludnienia

Warszawy

Rejestr mieszkańców Warszawy powiększył się w ciągu ub. miesiąca o 10.310 nowych pozycyj, z czego około 8.000 przypada na przybyszów z prowincji, zaś ponad 1500 z tytułu przyrostu naturalnego.

W tym samym jednak czasie skreślono z rejestru 5.223 osoby, które zmarły. wyemigrowały do innych gmin lub zagranicę, przeto zaludnienie Warszawy wzrosło w tym jednym miesiącu o 5.087 mieszkańców.

Ewakuacji Rusi w ciągu doby zażądali Węgrzy w ultimatum

12-godzinny termin odpowiedzi

BUDAPESZT, 14. 3. Zastępca ministra spraw zagranicznych poseł i minister Voernle złożył dziś o godz. 15 na ręce posła czechosłowackiego w Budapeszcie Kobra notę następującej treści:

„Panie Pośle, Słowacja ogłosiła niepodległość. Rząd węgierski jest przekonany, że Czechy, które państwo czeskosłowackie więcej niż przed 20-u laty z powołaniem na prawo samostanowienia ludów wprowadziły w szereg państw samodzielnych, odpowiednim wyczuciem praw historycznych przyjmują do wiadomości wyrażenie woli słowackiej, niemieckiej i węgierskiej ludności Słowacji i odpowiednio je uszanują.

Ostatnie wydarzenia na terytorium Rusi Podkarpackiej i stale powtarzające się incydenty, które z jednej strony grożą spokojowi i bezpieczeństwu pogranicznej ludności węgierskiej, z drugiej zaś stwarzają prawdopodobieństwo, że przygotowuje się także z tego terytorium atak, na walczącą o wolność na zasadzie prawa samostanowienia Słowację, zmuszają rząd węgierski do domagania się od rządu czeskiego, by

A) NATYCHMIAST ZWOLNIŁ INTERNOWANYCH NARODOWOŚCI WĘGIERSKIEJ,

B) NATYCHMIAST POŁOŻYŁ KONIEC PRZEŚLADOWANIOM LUDNOŚCI WĘGIERSKIEJ I ZEZWOLIŁ JEJ NA ZUPEŁNIE SWOBODNE ORGANIZOWANIE SIĘ,

C) ABY WYDAŁ BROŃ WĘGIERSKIM ORGANIZACJOM SAMOOBRONY,

D) ABY W PRZECIĄGU 24 GODZIN OPRÓŻNIŁ RUŚ PODKARPACKĄ Z ODDZIAŁÓW WOJSKOWYCH CZESKO-MORAWSKICH,

E) ABY W PEŁNEJ MIERZE USZANOWAŁ MAJĄTEK WĘGIERSKICH OBYWATELI I OBYWATELI WĘGIERSKIEJ NARODOWOŚCI.

Rząd węgierski zwraca ponownie uwagę rządowi czeskiemu w bardzo poważnej formie na notę z dnia 9-go stycznia nr. 4/b. 1939. Rząd węgierski podkreśla, że opierając się na zasadach politycznych w żadnym wypadku nie pozostanie obojętny, jeżeliby doszło do zbrojnego ataku czeskiego na Słowację na granicy rusińsko - słowackiej. Rząd węgierski oczekuje odpowiedzi na obecną notę w ciągu 12 godzin w wypadku przeciwnym rząd węgierski całą odpowiedzialność za wydarzenia, jakie mogą nastąpić zrzuca na rząd praski.

Panie Pośle, proszę przyjąć wyrazy mego poważania.

(—) hr. Csaky, węgierski minister spraw zagr.

Budapeszt 1939 r. 11 marca, godzina 15.

Rząd węgierski w powyższej nocie powołuje się na notę rządu węgierskiego z dnia 9 stycznia nr. 4/b — 1939. Nota została wydana z powodu napadu czeskiego na Munkacz w dniu 6 stycznia i zwraca uwagę rządowi praskiemu, że gdyby z czeskiej strony zdarzyło się jeszcze jedno naruszenie granicy, to wojska węgierskie nie tylko, że odrzucą atak czeski, ale będą za nimi postępowały, dopóki ich zupełnie nie unieszkodliwią.

pnie odbyło się tajne posiedzenie członków rządu słowackiego. Narady te trwały do południa, razem z tajnym posiedzeniem sejmu słowackiego. **W południe sejm słowacki ogłosił niepodległość Słowacji. Równocześnie utworzony został nowy rząd słowacki niepodległego państwa słowackiego.**

15 zabitych, 100 rannych

Krwawa rewolta w Huszcie

zlikwidowana przez wojsko i żandarmerię

HUSZT, 14. 3. Dziś, o godz. 15.30 **oddziały siczowe zaatakowały budynek rządowy, siedzibę rządu karpatoruskiego. Żandarmeria, utrzymująca straż przy siedzibie rządu, stawiła opór zbrojny. Większy oddział żandarmerii czeskiej odparł natarcie siczy, zajmując następnie w kontr** ataku główną kwaterę organizacji siczowców.

Silniejsza grupa siczowców z karabinami maszynowymi zdołała schronić się w budynku magistrackim. Po krótkim czasie **żandarmeria czeska z pomocą ognia karabinów maszynowych z samochodów pancernych oraz oddziałów wojskowych zdobyła magistrat,** aresztując zebranych tam siczowców.

Wojsko i żandarmeria obsadziły następnie wszystkie ważniejsze punkty miasta, likwidując wszelki opór.

W chwili obecnej zarówno miasto, jak i pobliskie okolice, obsadzone są przez oddziały wojskowe i żandarmerię z karabinami maszynowymi i oddziałami piechoty.

Ogółem w czasie starć wojska z organizacjami siczowymi w Huszcie poniosło śmierć 15 siczowców i około 100 jest ciężko rannych.

Czechosłowacja przestała istnieć

Komunikat urzędowy Pragi

o zerwaniu węzłów państwowych ze Słowacją

PRAGA, 14. 3. W związku z ogłoszeniem przez sejm słowacki niepodległego państwa słowackiego, ogłoszono w Pradze o godz. 15.35 komunikat urzędowy, który m. in. stwierdza, **że od czasu uchwalenia ustawy o autonomii Słowacji, węzły państwowo-polityczne krajów czeskich ze Słowacją zostały w podstawach swych osłabione. Jedynie kierownictwo spraw wojskowych i zagranicznych pozostało wspólne, sprawy finansowe natomiast tylko częściowo. Nie mniej przedstawiciele polityczni Słowacji wysuwali konieczność dalszego rozluźnienia prawno - państwowych węzłów, łączących Czechów ze Słowacją.**

W dniu dzisiejszym ks. dr. Tiso powrócił do Bratysławy i obradował z premierem rządu słowackiego Karolem Sidorem, a następnie odbyło się tajne posiedzenie

Wojska niemieckie

zajęły Morawską Ostrawę

MORAWSKA OSTRAWA, 14.3. DZIŚ O GODZ. 9-EJ WOJSKA NIEMIECKIE OBSADZIŁY MAGISTRAT I URZĄD CELNY W MORAWSKIEJ OSTRAWIE.

ZAPRZECZENIE NIEMIEC

BERLIN, 14. 3. Przedstawiciel Reutera został oficjalnie upoważniony do stwierdzenia, iż wojska niemieckie nie przekroczyły granic Rzeszy.

Hacha w Berlinie

przyjęty przez kanc. Hitlera

PRAGA, 14. 3. We wczesnych godzinach popołudniowych rozeszła się po Pradze wiadomość, że **prezydent republiki Hacha zaproszony został przez kanclerza Hitlera do Berlina.**

Ostatnie informacje stwierdzają, że po ustaleniu szczegółów spotkania, prezydent Hacha wraz z ministrem Chvalkovsky'm opuścili Pragę, udając się do Berlina.

BERLIN, 14. 3. Prezydent republiki czecho-słowackiej Hacha odjechał ze swoim otoczeniem z dworca do hotelu „Adlon", gdzie zamieszkał. Z hotelu min. Chvalkovsky udał się z wizytą do min. spr. zagr. Rzeszy von Ribbentropa, który go następnie rewizytował w hotelu Adlon. **Koło godz. 24.00 prezydent Hacha został przyjęty przez kanclerza Rzeszy Hitlera.** Feldmarszałek Goering i bierze udział w rozmowach z prezydentem Hachą.

Granica Czech ze Słowacją

obsadzona przez gwardię ks. Hlinki

PRAGA, 14. 3. Wedle wiadomości, pochodzących ze Słowacji, granica między Słowacją a Morawami **została szczelnie zamknięta** i obsadzona przez gwardię hlinkowską, która przeprowadza kontrolę wszystkich osób podróżujących.

PRAGA, 14. 3. Według nadchodzących tu wiadomości, stacja kolejowa w Bratysławie jest wypełniona przez **Czechów i żydów,** usiłujących opuścić miasto. Komunikacja pomiędzy Bratysławą a Husztem została przerwana.

Nota słowacka do Polski

Urzędowa notyfikacja niepodległości

PAT donosi: Słowacki minister spraw zagranicznych wystosował do ministra spraw zagranicznych Polski depeszę treści następującej:

„Minister spraw zagranicznych państwa słowackiego ma zaszczyt zakomunikować, że Zgromadzenie Narodowe Słowacji, jedyny oficjalny przedstawiciel Słowaków, na uroczystym posiedzeniu odbytym w dniu 14 marca 1939 r. w Bratysławie proklamowało swą niezawisłość i utworzenie państwa słowackiego w obecnych granicach kraju słowackiego. Msgr. dr. Józefowi Tiso, prezesowi Rady Ministrów powierzono pełnienie funkcji głowy państwa i powierzono teki: (tu następuje wyliczenie ministrów wchodzących w skład rządu).

Bratysława, 14 marca 1939 r. Minister spraw zagranicznych (—) dr. Ferdynand Durczański.

Unarodowienie handlu palącą koniecznością

Kapitał zagraniczny i kapitał żydowski

w życiu gospodarczym Polski

Po omówieniu budżetu ministerstwa sprawiedliwości, Senat rozpatrywał we wtorek budżet ministerstwa przemysłu i handlu.

DWIE NIERÓWNE GOSPODARKI

Sprawozdawca **sen. Kobylański** podkreśla, że musimy dążyć do przekształcenia się z państwa rolniczego w państwo przemysłowe, w którym by 50 proc. pracowało na roli, a 50 proc. w przemyśle i handlu. W obecnym stanie rzeczy, w którym istnieją dwie nierówne gospodarki, rolnicza i nieporównanie mniejsza przemysłowa, zbyt wielka ilość ilość rolników produkuje zboże dla zbyt małej ilości mieszkańców miast. Dopiero uprzemysłowienie Polski pozwoli na intensyfikację kultury rolnej, oraz stworzy realne warunki do finansowania reformy rolnej.

ROLA KAPITAŁU ŻYDOWSKIEGO

W dalszym ciągu **sen. Kobylański stwierdza, że w naszym przemyśle poważną rolę gra kapitał zagraniczny, który na 1. I. 1938 r. wynosił 42,9 proc.** Z kolei na drugim miejscu stoi kapitał żydowski. Brak danych uniemożliwia zobrazowanie wielkości tego kapitału. Główna jego rola polega na tym, że stanowi on znaczną większość w handlu hurtowym i detlicznym, w rzemiośle oraz w przemyśle, istniejącym poza formą spółek akcyjnych. **Dopiero na trzecim miejscu stoi kapitał polski.**

Problem polskiego handlu w Polsce należy jeszcze ciągle do rzędu postulatów, czekających dopiero należytego rozwiązania.

UNARODOWIENIE HANDLU

Senatorowie **Barcikowski** i Gnoiński mówili o **zagadnieniu unarodowienia naszego handlu. Dla sprawy tej panuje zrozumienie zarówno w rządzie, jak w społeczeństwie, ale istnieje ciągle dysproporcja między tym co się mówi, a tym co się robi.**

W rękach żydowskich jest 80 proc. kapitałów zatrudnionych w handlu. Pozycję kupiectwa polskiego osłabia także to, że większość stanowią jednostki, które dopiero od niedawna pracują w tym zawodzie i nie mają dostatecznych środków obrotowych.

Hurt pozostaje do dziś przeważnie w rękach żydowskich. Polska racja stanu wymaga przesunięcia znacznej części obrotów hurtowych w ręce polskie.

NIEZDROWE STOSUNKI

Sen. Barcikowski wskazuje również na niezdrowe stosunki między spółdzielczością konsumentów, a kołami handlowymi. Odbija się fatalnie na akcji unarodowienia handlu. Ma tu na myśli szczególnie **agitację demagogiczną, jaką prowadzą spółdzielnie z pod znaku „Społem" przeciw kupcom detalicznym.** Na torebkach są tam napisy, że każdy grosz, który robotnik, czy włościanin zaniesie do prywatnego sklepikarza, idzie na wzmocnienie kapitalizmu.

ŻYDZI POWINNI ZROZUMIEĆ I EMIGROWAĆ

Społeczeństwo żydowskie powinno zrozumieć, że nami kierują wymagania polskiej racji stanu. Społeczeństwo żydowskie w własnym interesie powinno dopomóc rządowi w dążeniu do rozwiązania problemu emigracji. Choćby tylko kilkadziesiąt tysięcy osób rocznie wyemigrowało, to już to przyczyni się do uspokojenia.

GDYNIA

Sen. Śląski mówiąc o Gdyni, podkreśla zbyt powolne tempo robót poniżej norm nieodzownie potrzebnych. Należy administrację Gdyni wydzielić z ogólnej administracji państwowej i zapewnić w niej większe wpływy elementowi gospodarczemu. Należy sprawy dewizowe, pomocy dla eksporterów, kontroli eksportu i importu, oraz wydawania zaświadczeń dla handlu zagranicznego zdecentralizować przez stworzenie instytucji pośredniczących w Gdyni.

UPADEK POMORZA

Sen. Bruski mówił o smutnych stosunkach na Pomorzu. Kamienice są wystawiane na licytację, sklepy likwidowane, przemysł w upadku, bezrobocie szaleje. Mniejszość niemiecka ma duże wpływy na życie gospodarcze, a obecnie nastąpił masowy najazd żydów. Pomorze zbudowane rękami polskimi, jest dziś eksploatowane przez kapitał żydowski. Stan ten woła o szybką naprawę.

W środę Senat przeprowadzi rozprawę nad budżetami ministerstw spraw zagranicznych oraz rolnictwa i reform rolnych.

Z ostatniej chwili

Odpowiedź Pragi

odrzucona przez Węgry

BUDAPESZT, 14. 3. Węgierska agencja telegraficzna komunikuje urzędowo:

Na ultimatum rządu węgierskiego, rząd czeski na prośbę rządu karpatoruskiego odpowiedział notą, doręczoną we wtorek o godz. 23-ej.

Nota utrzymana w uprzejmym tonie, przyrzeka, że poddani węgierscy i ludność Rusi Podkarpackiej narodowości węgierskiej nie poniosą żadnych szkód. Nota nie zaspakaja jednak istotnych żądań rządu węgierskiego.

Z jednej strony nota stwierdza, że wojska czeskie rozpoczną opróżnianie Rusi Podkarpaciej, a z drugiej strony odmawia tamtejszym Węgrom prawa zorganizowania uzbrojonych oddziałów celem samoobrony.

W ostatnich godzinach nadeszły bardzo niepokojące wiadomości o losie pogranicznej ludności węgierskiej i Węgrów na Rusi Podkarpackiej, w następstwie czego rząd węgierski musi stwierdzić, że t. zw. rząd karpatoruski nie może lub nie chce skutecznie bronić interesów ludności węgierskiej i dlatego sam w sposób energiczny pomyśli o jej obronie.

REDAKCJA Warszawa Al. Jerozolimskie 121 Telefony 663-62 (sekretariat 666-99 (ogólny)
ADMINISTRACJA: Warszawa Nowy Świat 15 m. 1 — I piętro Zarząd i Dział Ogłoszeń tel. 224-40 Kierownictwo biura kasa buchalteria 224 50 Prenumerata tel. 309-32 Konto rozrachunkowe Nr 2 Konto P. K. O. Nr 23.400 Skrzynka Pocztowa 745 Adres telegraficzny: ABC Warszawa
PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź Piotrkowska 103 tel. 111-44 Biuro czynne w godz. 10—13, 15—18 Poznań, 27 Grudnia 2 Włocławek Cyganki 34 135 Kalisz Rzeźnicza 4, tel. 477 Katowice ul. Starowiejska 3
PRENUMERATA: miejscowa (z odniesieniem do domu) i na prowincji zł 2.30 miesięcznie; wydanie B wraz z działami Sienkiewicza zł 3.30 miesięcznie Za granicą zł 4.00 Wyd. B (z premią książkową) 5.50
Za zwrot nadesłanych a nie zamówionych rękopisów redakcja nie odpowiada

Redaktorzy działów: Jan Korolec — publicystyka polityczna, Jan Wyszyński — dział zagraniczny, informacje polityczne i sprawozdania sądowe, Antoni Szperlich — dział gospodarczy i miejski, Stanisław Włodek — informacje i depesze nocne, Andrzej Płodowski — dział prowincjonalny, sportowy i akademicki, Witold Domański — dział kulturalny, Tadeusz Żaklewicz — kierownik działu ogłoszeń.

Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC" Sp. z ogr. odp.

Odbito w „Drukarni Literackiej", Warszawa, Al. Jerozolimskie 121